

ROČNÍK XIV • ČÍSLO 11

23. října 2020

TĚŠÍNSKÉ LISTY

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

Český Těšín bude mít
nový dopravní terminál

Strana 2

**KULTURNÍ
PROGRAM**

Monografie Český Těšín
ke 100 letům města

Strana 4

Judisté znovu
vozí medaile

Strana 30

ČESKÝ TĚŠÍN

www.tesin.cz

Centrální dopravní terminál Český Těšín a parkoviště P+R

Příprava realizace projektu CENTRÁLNÍ DOPRAVNÍ TERMINÁL ČESKÝ TĚŠÍN A PARKOVIŠTĚ P+R pokračuje. Nebývale obtížné a komplikované zadávací řízení se chýlí ke konci. Od ledna 2020, kdy bylo zadávací řízení vyhlášeno, zaměstnanci Města Český Těšín a administrátor intenzivně pracují na výběru kvalitního a zkušeného zhotovitele našeho nového autobusového stanoviště a přilehlého parkoviště, které odlehčí dopravě v centru města. Od začátku roku se město jako zadavatel veřejné zakázky potýká s nebyvalým nápoem dotazů účastníků o realizaci zakázky. Počet podaných dotazů a jejich vysvětlení se zastavil až na čísle 86, což termín pro podání nabídek prodloužilo o celých 72 dní. Následně posouzení a hodnocení nabídek vyžadovalo další kroky hodnotící komise, které celý proces hodnocení a posouzení nabídek výrazně prodloužily (jedná se o výzvy jednotlivým účastníkům k objasnění jejich nabídek a doložení dokladů, lhůty pro odvolání proti krokům zadavatele apod.). Když výše uvedené shrneme, tak je zřejmé, že příprava

takového velkého a náročného projektu neměrného významu pro naše město není lehká a zaslouží si svůj čas tak, aby zadavatel dodržel veškeré požadavky poskytovatele dotace a zároveň postupoval dle platné legislativy. Vzhledem k tomu, že se městu podařilo na daný projekt obdržet podporu z ESIF, výše uvedené komplikace v rámci zadávacího řízení byly s poskytovatelem dotace průběžně a řádně konzultovány. Město Český Těšín společně se zástupci poskytovatele dotace hledalo řešení nastalé situace. Nakonec se město rozhodlo požádat o prodloužení délky realizace projektu. Vzhledem k tomu, že zadávací řízení dosud nebylo ukončeno, není vhodné spekulovat o jeho výsledku. Celý průběh tohoto řízení je dle platné legislativy neveřejný. S ohledem na výše uvedené, zadavatel nemůže veřejně vyvrátit nepodložené spekulace ohledně průběhu celého zadávacího řízení či nabídkové ceně účastníků řízení.

*Ing. Monika Tomiczková, Odbor finanční
Foto: Archiv MěÚ Český Těšín*

Ozdravné pobyty Luhačovice

ZRUŠENO

S politováním Vám musíme oznámit, že s ohledem na stávající epidemiologickou situaci a přijímaná opatření jsme opět nuceni ZRUŠIT realizaci Ozdravného pobytu pro seniory města Český Těšín v Luhačovicích. Příjem přihlášek byl ukončen. Všichni, kteří žádost podali, byli telefonicky informováni o zrušení. Děkujeme za pochopení.

Mgr. Jana Rodáková Jana, Odbor sociální

Úřední hodiny Městského úřadu

Usnesením Vlády ČR v souvislosti s přijetím krizových opatření k zamezení šíření onemocnění Covid-19 bylo obcím nařízeno omezit úřední hodiny na dva dny v týdnu po pěti hodinách. S ohledem na dynamický vývoj stávající situace prosíme občany, aby sledovali tyto změny na webových stránkách města www.tesin.cz nebo facebooku města, a pokud nemají přístup k těmto médiím, aby si před osobní návštěvou úřadu informace o otevírací době pro veřejnost raději ověřili na tel. čísle 553 035 111. Děkujeme za pochopení.

*Ing. Eva Kwiczalová,
tajemnice MěÚ Český Těšín*

Společná strategie Českého Těšína a Cieszyna

Výsledkem spolupráce obou měst, Regionálního sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska se sídlem v Českém Těšíně a Sdružení rozvoje a regionální spolupráce „Olza“ se sídlem v Cieszynie v rámci projektu InEurope, který byl realizován v letech 2018-2019, je společná strategie, která má pomoci vytvořit funkční prostor pro společné soužití občanů obou měst a určit další aktivity pro posílení vzájemné spolupráce. Strategie vytvořena pro tyto účely zahrnuje oblast: územního plánování, institucionální spolupráce a veřejných služeb, výměny informací, kultury, sportu a společenského dění, turistické nabídky a společného marketingu. Proto, aby bylo možné dosáhnout co nejlepšího výsledku pro občany obou spolupracujících měst bylo zapotřebí určit výzvy a priority, které jsou pro rozvíjení přeshraniční spolupráce zásadní. V současné chvíli se u jednoho stolu potkávají zástupci vytvořených pracovních skupin, střídavě v Českém Těšíně a Cieszynie. Mezi jejich úkoly patří průběžné projednávání společných aktivit ve všech dohodnutých oblastech včetně upřesnění společných přeshraničních projektů a jejich realizace.

(red)

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt CENTRÁLNÍ DOPRAVNÍ TERMINÁL ČESKÝ TĚŠÍN A PARKOVIŠTĚ P+R je podpořen z prostředků ESIF, konkrétně z Integrovaného regionálního operačního programu a to za pomoci Integrované teritoriální investice, která cílí podporu z Evropské unie do oblasti ostravské aglomerace. Výše podpory projektu činí 85 % finančních prostředků z EU, 5 % prostředků ze státního rozpočtu a 10 % podílů města a to vše ze způsobilých výdajů projektu.

Vážení občané,

držite v ruce listopadové vydání Těšínských listů a obdobně, jak tomu bylo na jaře, jen stěží nacházíme ta správná slova, která by nejlépe zachytila atmosféru těchto dní. Avšak na jaře probouzející se příroda ze zimního spánku a prodlužující se dny přece jen byly příslibem a nadějí, že se pandemie alespoň na okamžik vzdálí. Léto přineslo pak možnost na chvíli zapomenout na nemoc, která zachvátila celý svět. Letošní léto bylo však naprosto odlišné. Řada letních aktivit musela být podřízena aktuální situaci, plánované cesty pozměněny. Dalo se předpokládat, že toto zlo nezmizí a bylo jen otázkou času, kdy a s jakou razancí opět udeří. Odborníci se nemýlili. Dnes opět čelíme realitě nazvané COVID-19. Znova si klademe stejné otázky, proč tomu tak je, proč se TO stalo, jakou sílu tento neviditelný vir má. Opětovně se ptáme, kdy TO skončí nebo alespoň, kdy intenzita a útočnost tohoto zla zeslábnou. Přáním všech je, že tak jako TO přišlo, aby TO i definitivně pomínilo.

Informace o počtu provedených testů, alarmující skokové nárůsty pozitivních lidí na CO-

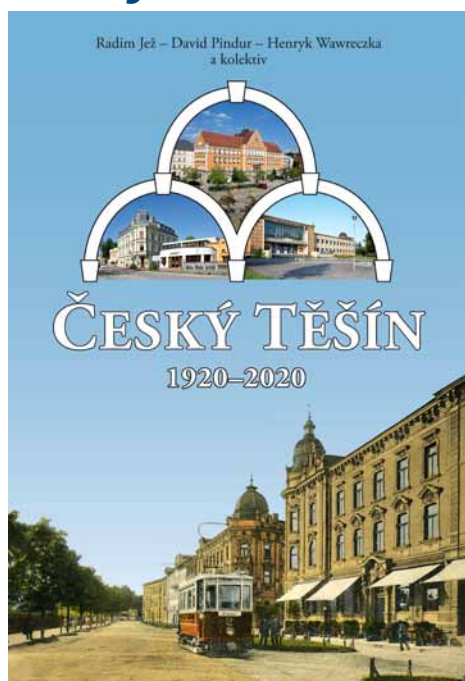
VID-19, situace na Jedinotkách intenzivní péče a v nemocnicích, zesilující se opatření mající za cíl zpomalení šíření nákazy a alarmující výzvy k ostražitosti mohou být důvodem k obavám a strachu. Ale tak jak tomu bylo na začátku, je potřeba nepropadat beznaději a strachu, nešířit paniku, nýbrž přistupovat ke všem opatřením s respektem a pochopením. Nezpochybňovat to, co se od nás žádá, neboť jen jednotným a zodpovědným přístupem nás všech se dá překonat současný stav, jehož cílem není nic jiného, než neohrozit stávající zdravotní systém, zabezpečit poskytovanou péči a pomoc odborného zdravotnického personálu, nevystavovat zbytečnému nebezpečí rizikové skupiny. Když se člověk zamyslí, nežádá se po nás nic výjimečného či neobvyklého. Ve své podstatě jsme nabádáni k tomu, abychom se vůči sobě navzájem chovali s maximální ohleduplností a pochopením. Byli více vnímaví na potřeby ostatních a svým osobním přístupem, nadějí a vírou, že bude líp, byli oporou pro druhého, kterému možná tyto charakterové vlastnosti chybí.

Jsmo si vědomi, že situace pro řadu lidí není jednoduchá. Hodně profesí se musela přetřansformovat a reagovat na stávající situaci, pracovníci museli změnit systém práce. Mnoho lidí je v práci vystavováno neúměrnému psychickému vypětí a tlaku. Jejich práce je často stěžována dodržováním bezpečnostních zásad a pravidel, které jsou však v této situaci naprosto nezbytné. Ve svízelné situaci se ocitli provozovatelé nebo zaměstnanci zařízení a institucí, kteří byli nuceni omezit nebo zcela přerušit svou činnost. Řada lidí o svou práci přišla. Slova útěchy nebo povzbuzení se jen těžko hledají, ale pevně věříme, že i tato svízelná doba pomine. V jedné knize se píše, že každé zlo i to největší jednou pomine. Proto je potřeba doufat a neopouštět naději, že i nás čekají lepší dny. Je však nesporné, že již dnes je každý z nás mnohem vnímavější a ohleduplnější. Když budeme nadále stát při sobě, budeme se vzájemně podporovat, důvěřovat si a mít úctu k sobě navzájem, druhou etapu solidarity a nejvyšší zkoušky humanity společně zvládneme.

vedení města Český Těšín

Český Těšín 1920–2020 – monografie ke 100. výročí města

Rozhodnutím velvyslanecké konference dohodových mocností po první světové válce došlo 28. července 1920 k rozdělení Těšínské Slezska i staroslavného centra regionu, samotného Těšína, mezi nástupnické státy rakousko-uherské monarchie – Československo a Polsko. Na levobřežním území Těšína, dosud jen částečně zastavěném předměstí, tak od počátku 20. let vyrůstalo nové město. Záhy získalo název Český Těšín. Do vínku mu byla vložena příznivá komunikační dostupnost a tradiční spádovost. Vedle existence několika průmyslových podniků a veřejných zařízení bylo však nutno budovat vhodnou urbanizační a další strukturu téměř od základu. Český Těšín se brzy stal nejen sídlem politického i soudního okresu, ale i moderním, plně vybaveným městem. Postupně, nikoliv bez bolesti a pocitu hořkosti, přestíhával pupeční šňůru s Těšínem, nyní již Cieszynem, v Polsku. Stal se v poměrně rychlém čase významným školským, společenským či kulturním střediskem s unikátními kosmopolitními prvky. Letošní 100. výročí města bylo ideální příležitostí k vydání obsáhlé knihy s názvem Český Těšín

1920–2020. Ve spolupráci vydavatele Henryka Wawreczky s historiky Radimem Ježem a Davidem Pindurem byl sestaven jedenáctičlenný autorský kolektiv. Výsledkem jeho práce je představovaná obsáhlá publikace, čítající při formátu A4 úctyhodných 792 tiskových stran. První velký úsek knihy je věnován politickému a správnímu vývoji. Vývoj osídlení území dnešního města Český Těšín až do poloviny 19. století sledoval Radim Jež (Muzeum Těšínska). Na levém břehu řeky Olzy vznikla dvě předměstí – Brandýs, v písemných pramenech připomínané k roku 1496 a Kamenec zmiňované o necelých 100 let později (1591). Prostor oddělený řekou od historického centra Těšínského knížectví byl využíván zejména k hospodářským účelům těšínských knížat a obyvatel města. Polnosti a hospodářská stavení posléze doplnila jednoduchá obydlí méně majetných obyvatel předměstí. Na přelomu 18. a 19. století byla z katastru Kamence vyčleněna Saská Kupa (Sachsenberg).

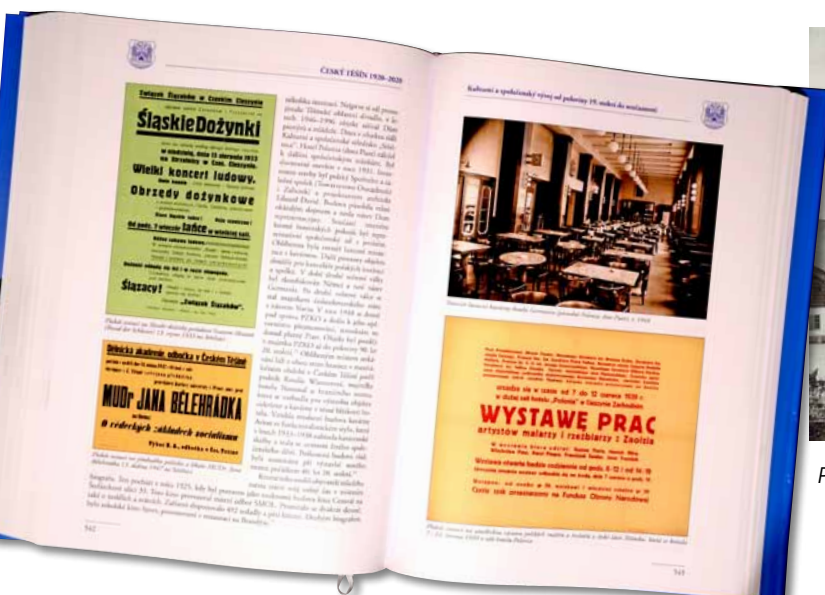
Na něj navázal historik Dan Gawrecki, jenž nastínil danou problematiku v následujících dějinných etapách až do předvečera osudného jednání v Mnichově na sklonku září 1938. Již v 19. století se ve vývoji Těšína projevovaly faktory, které naznačovaly, že dříve opomíjená levobřežní část města může mít pozitivní předpoklady pro svůj další rozvoj. Jedním z nich byla existence železničního uzlu ležícího na Košicko-bohumínské dráze. Význam této trati nespočíval jen v dopravní úloze vzhledem k ostravsko-karvinskému uhelnému revíru, ale stal se i důležitým mezinárodně politickým argumentem ve sporných záležitostech stanovení hranic mezi nástupnickými státy po první světové válce. Český Těšín byl počátkem 20. let vytvořen z katastrálních obcí Brandýs, Kamenec a Saská Kupa. V roce 1930 zde žilo 10 554 obyvatel. První volby do městského zastupitelstva se konaly 16. září 1923. Nejsilnější v nich byly německé strany. Starostou Českého Těšína byl zvolen Josef Koždoň, učitel a předseda Slezské lidové strany. Československý stát usiloval o upevnění postavení města v regionu, resp. ve státním zájmu i v celorepublikovém měřítku. Speciální vládní půjčka umožnila výstavbu státních a městských úřadů, radnice, škol, nemocnice a dalších veřejných objektů.

Vstupní brána do parku Adama Sikory, r. 1912 (Muzeum Těšínska)

Osudy města v nelehkých letech polského záboru a nacistické okupace, stejně jako politický a správní vývoj až do současnosti sledoval Martin Krůl (Muzeum Těšínska). V letech 1938–1945 ztratil Český Těšín svou samostatnost a stal se součástí opět nerozděleného Těšína jako Západní Těšín. V letech 1938–1939 byl odstoupen Polsku a po vypuknutí druhé světové války se stal součástí Německé říše. Po válce došlo k obnově předměstních podob státních hranic, a tedy i samostatného Českého Těšína. Po únoru 1948 se již regionální specifika města stírala ve prospěch centralizačních tendencí, v roce 1960 navíc přestalo být sídlem samostatného okresu.

Radek Lipovski (Ostravská univerzita) se naopak zaměřil na zdejší demografický a národnostní vývoj. Český Těšín zažil nevelký populační růst za první republiky, který zastavila druhá světová válka. Levobřežní městské části měly před první světovou válkou většinu obyvatelstva německojazyčného (téměř 64 %). Začlenění tohoto území do Československa však pomě-

Pohled na Saskou Kupu (dnes Hlavní třída) a nárožní dvoupatrový dům Adolfa Hoheneggera, zřejmě první svého druhu v levobřežní části města, r. 1880 (Muzeum Těšínska)

Okresní nemocenská pojišťovna v Komenského sadech z r. 1931, vpravo továrna na ohýbaný nábytek, vlevo komplex obytných domů a centrálních městských lázní Adolfa Walka (Muzeum Těšínska)

Loď Margitka na nároží ulic Nádražní a Stalinovy (dnes Hlavní třída) při přepravě z Bratislavy do polského Štětína, 6. května 1960 (Muzeum Těšínska)

ry značně zahýbalo, protože k čs. národnosti se najednou přihlásilo 30% obyvatel, takže podíl Němců klesl na 42,2% a podíl Poláků pod 20%. Po odsunu německého obyvatelstva z Českého Těšína se podíl obyvatel s českou národností pohyboval nad 70%. Za přistěhovalectvím v 70. a 80. letech 20. století stály především bytové důvody. Na počátku 21. století začal počet obyvatel města pomalu klesat.

Kapitola autorské dvojice Romany Rosové a Martina Strakoše (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě) pojednává o architektonickém a stavebním vývoji území Českého Těšína od konce 18. století po současnost. V úvodu zaznamenávají důležité etapy rozvoje levobřežního předměstí, jeho urbanistické plány i nejvýznamnější stavby. Po vzniku Českého Těšína se musely vystavět mnohé součásti městské infrastruktury včetně škol, úředních budov, evangelických kostelů, nemocnice či hřbitova a řada městských domů. Projektovali je zdejší architekti Eduard David, Alfred Wiedermann, Karel Valoušek nebo Karl Reinhart, či stavitelé, např. Eugen Fulda. Uplatnili se zde i architekti z jiných částí Československa, např. Jaroslav Fragner. Město získalo i nové urbanistické řešení od brněnského architekta Emila Lea. Z nejvýznamnějších poválečných realizací zmíníme alespoň funkcionalistické sídliště ONV či Těšínské divadlo.

Hospodářský život Českého Těšína sledovaný Lenkou Novákovou (Muzeum Těšínska) charakterizovaly především podniky lehkého průmyslu, drobné živnosti a služby. Nejen lokálního, ale i světového věhlasu dosáhly místní polygrafické závody či výroba nábytku z ohýbaného dřeva. Po vzniku Českého Těšína se ustanovila rovněž pestrá živnostenská síť zajišťující nejrůznější potřeby obyvatel. Přímo osudový význam pro město a jeho rozvoj měla již zmíněná železnice. Převratná 90. léta 20. století přinesla další změny a zakládání nových firem, dosud nevídanou nabídku zboží na tržištích či nové typy velkoprodejen.

Český Těšín představuje také pozoruhodný příklad konfesně pluralitního sídla. Zdejší nábo-

ženský vývoj od poloviny 19. století do současnosti v této knize podrobněji představuje David Pindur (Muzeum Těšínska). V důsledku složitého náboženského vývoje Těšína i celého Těšínského Slezska do rozdělení v roce 1920 se v meziválečném Českém Těšíně vytvořilo unikátní a specifické prostředí, pro které se celostátně stěží hledají vhodné paralely. Vedle římskokatolické farnosti spravované jezuitským řádem zde postupně vznikly tři evangelické sbory, dále sbory malých křesťanských denominací či židovská náboženská obec. V letech 1947–1977 byl Český Těšín sídlem apoštolské administratury, správního orgánu římskokatolické církve pro československou část vratislavské arcidiecéze. Pro Slezskou církev evangelickou augsburského vyznání je Český Těšín dodnes sídlem jejího ústředí.

Josef Koždoň (1873–1949), starosta Českého Těšína v letech 1923–1938, 20. léta 20. století (Muzeum Śląska Cieszyńskiego)

Do roku 1920 se v levobřežní části Těšína nacházely pouze německé školy. Následující kapitola Ilony Pavelkové (Muzeum Těšínska) se tedy podrobněji zabývá zakládáním a postupným vývojem škol ve městě – českých, polských i německých. V současné době mohou žáci navštěvovat několik středních škol – Albrechtovu střední školu, Gymnázium Josefa Božka, Obchodní akademii či Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego.

Tatáž autorka v další kapitole věnovala pozornost kulturním a společenským aspektům v dějinách Českého Těšína. Vzhledem k národnostní struktuře obyvatelstva zde v letech 1920–1938 kulminovala činnost spolků českých, německých, polských i židovských, jejichž zaměření se odráželo v rovině školské, kulturní, sociální, náboženské, tělovýchovné a dalších. Po roce 1945 se činnost většiny z nich již nedala obnovit či vznikala nová uskupení. Další pozornost je soustředěna na existenci významných kulturně-společenských institucí ve městě – Městského kulturního střediska Střelnice, Městské knihovny, Muzea Těšínska a Těšínského divadla. Český Těšín byl v rámci Československé republiky nejvýznamnějším střediskem společenského a kulturního života polské národnosti menšiny a tuto pozici si uchoval dodnes. Posledním obsáhlejším celkem knihy je nastínění dějin jednotlivých městských částí, původně samostatných obcí, které zpracovali Lenka Nováková (Svibice) a David Pindur (Dolní Žukov, Horní Žukov, Místrovce s osadou Koňákov, Mosty, Stanislavice).

Hlavní texty knihy jsou opatřeny odborným poznámkovým aparátem, nechybí soupisy použitých pramenů a literatury, jmenný rejstřík a obsáhlé resumé v anglickém a polském jazyce. Značný informační potenciál monografie doplňuje a rozšiřuje povětšinou unikátní a dosud nepublikovaná ikonografie. Knihu je možno zakoupit v Informačním centru v Českém Těšíně a v Historické budově Muzea Těšínska na Hlavní třídě.

*PhDr. Radim Jež, Ph.D.
PhDr. David Pindur, Ph.D.*

Babí léto v Centru Folklóru Těšínského Slezska

S babím létem jsme se letos loučili v Centru Folklóru Těšínského Slezska SVČ Amos ve dnech 17. – 20. 9. 2020. Slunečné počasí přispělo ke zdárnému průběhu všech pleněrových akcí, které byly cílené na rodiny s dětmi, rovněž i širokou veřejnost.

Připravili jsme aktivity pro předškoláky a školáky. Děti měly možnost se seznámit zábavnou formou se životem na farmě a také se stát farmářem na jeden den. Atmosféru farmy pro malé děti nám pomohla vytvořit agentura Orange z Ostravy a reálnou farmu Stáj U Luka děti navštívily v Chotěbuzi.

Milovníci výtvarného umění se sešli na vernisáži Výstavy obrazů autora Józefa Dronga v galerii CFTS.

Babí léto vyvrcholilo programem U nás lidově na zahradě SVČ Amos v neděli (20. 9.). Děti shlédly představení Brémští muzikanti v podání

scény Bajka Těšínského divadla. Odpolední jarmark byl provázen lidovými stánky, řemeslnými workshopy pro děti i dospělé a vystoupením kapel Oldrzychowice, Bukóń, Bezmiana, PS Slezan a domácí cimbálovou muzikou Slezan.

Lidová zábava a tradiční výrobky vytvořily neopakovatelnou atmosféru v SVČ Amos. Dě-

kujeme všem návštěvníkům a všem, kteří se na této akci aktivně podíleli za podporu lidové kultury a tradic našeho regionu Těšínského Slezska.

*Šárka Klimoszová, SVČ Amos Český Těšín
Foto: Archiv SVČ Amos Český Těšín*

Děvče v těšínském kroji...

Bylo to v roce 1955... Moje roky se počítaly na necelé dvě desítky, pracoval jsem v Trineckých železárnách jako redaktor a za několik měsíců jsem měl nastoupit na vojnu, která byla tehdy pro všechny mladé muže povinná. Pamatuji, že slunce ten rok svými paprsky nijak nešetřilo a v Českém Těšíně se konala výstava „100 Těšínska“. Sobotní a nedělní dny byly věnovány kulturním programům. Vzpomínám na jednu neděli, kdy byl v parku v Českém Těšíně na programu koncert orchestru Karla Vlacha se zpěváky Rudolfem Ortězem a sestrami Alanovými. Dopoledne jsem si řekl, že bych rád koncert vyslechl a hned oslovil jsem kamarádka Danku Kotarbovou, aby se mnou na koncert jela. Danku bez čekání odpověděla: „Proč by ne“ a tak se jelo vlakem do Těšína. Po příjezdu jsme se bez otálení vypravili do parku. Před vstupem ještě stály desítky zájemců o koncert, ale vstupenky již nebyly. Obrátil jsem se k Dance a řekl jí: „Uvidím, jak kontrola u vstupu zareaguje“ a beze slova šel dále i s Dankou po boku. Cestou jsem si připravil novinářskou legitimaci, rozhodnutý předložit ji kontrole a vstoupit jako novinář. A stalo se tak, jak jsem předpokládal, bez jediného slova jsme se dostali do areálu parku. Vykročili jsme různými kroky, ale moje oči se ještě na okamžik „zastavily a zahleděly“ na dvě hezká mladá děvčata v těšínském kroji... Koncert se nám moc líbil, stejně jako několika tisícovkám platících diváků, kteří vyjadřovali spokojenost velkým potleskem. Šla léta, já si „odkroutil“

vojenskou službu a po jejím odsouzení jsem se už na Těšínsko nevrátil. Důvodem byla moje nastávající „ženitba...“. Přiznám se, že dodnes se mi po Těšínsku zasteskne. Na Trinec a vůbec na Těšínsko, často vzpomínám a do své osmdesátky jsem do Trince jezdil za známými a kamarády. Oženil jsem se, začal studovat na průmyslovce slévárenství a do tří let se nám narodila dcera. Byty nebyly. Pro přidělení novým pracovníkům, se byty našly. Bylo to i v Uničově, kde zrovna stávali velkokapacitní slévárnu oceli, která se měla

za několik měsíců uvádět do provozu. Nebylo tedy na co čekat a já po navázání kontaktu získal v Uničově práci jako technolog a byt k tomu. Léta se nezastavila... V Uničově žiji dosud a svého času zajdu do zdravotnických potřeb koupit nějakou pomůcku. Obsloužila mne sympatická a ochotná žena, se kterou jsem se po zaplacení dal do řeči. Přišlo i na to, že jsem pracoval v Trinci a zmínil jsem se i o koncertu Karla Vlacha v Českém Těšíně v roce 1955. Řekl jsem jí i to, že se mi při vstupu do Parku v Českém Těšíně moc líbily dvě hezké holky v těšínském kroji. Paní chvilku mlčela, pak se rozesmála a pravila „To jsem tam byla já se spolužačkou“. Málem jsem otevřel pusku nad tímto sdělením, paní jsem poděkoval a po rozloučení jsem odešel domů. Od toho nákupu jsem do „její“ prodejny chodil rád a vždy jsme si o Těšíně i Trinci dlouho povídali. Trvalo to pak ještě hodně let, než jsem se odhodlal zeptat na její rodné příjmení. Jednou jsem se osmělil a vyřkl zvědavý dotaz. Sympatickou paní dotaz na okamžik zarazil, ale po chvilce s úsměvem prozradila, že její rodné příjmení je NOVOTNÁ a na fotce byla se spolužačkou z ekonomky. Řekla mi také, že její otec byl na těšínském nádraží vlakvedoucím a že v Těšíně žije i její bratr, kterého stále pravidelně navštěvuje a doplnila, že bratr byl dlouholetým pracovníkem na místní radnici. Přestože roky utíkají, vzpomínky na krásu děvčat v těšínských krojích zůstanou.

Jan Burian, Uničov | Foto: Jan Burian

Berušky v říši rostlin a stromů

Konečně se začal nový školní rok. Pro naše nejmladší čas, na který se opravdu těšily. Pro nás, učitelky, radost, ale i menší obavy z toho, co nám přinese. Právě v těchto dnech jsme dostali pozvánku z Albrechtovy střední školy, abychom se zapojili do Mezinárodního ekologického studentského sympozia. Tématem 5. jubilejního ročníku se stal „Mezinárodní rok zdraví rostlin“. A nás toto dnes aktuální téma ekologie velmi oslovilo. Jelikož je téma přírody, ekologie a ochrany naší planety velmi aktuálním i v naší školce, byla to jasná volba. A prezentovat se fotografiemi, byla pro nás i výzva. Cítíme důležitost přírody pro život lidí a děti vedeme k většímu pochopení a k empatii vůči okolnímu světu, aby se naše budoucí generace dovedla o naši planetu starat, ochraňovat a pečovat o ní, vážit si jí. Děti si uvědomují, že každé jejich rozhodnutí má vliv na svět kolem nás. Na vycházkách s dětmi pozorujeme krásy přírody, navštěvujeme blízký lesopark Hrabina, okolí těšinské přehrady. Vnímáme, co se kolem nás děje, učíme se naslouchat hlasům přírody. Pozorujeme, jak se příroda mění vlivem změny ročního období, kdy se vše s jarem probouzí, či se zimou usíná. Děti v tomto věku jsou velmi zvědavé a jejich fantazie opravdu nemá hranice. Bylo pro nás velkým překvapením, jak se děti velmi brzy daly dohromady, kolik perliček a znalostí z nich vypadlo a jak je samotné bavilo pozorovat přírodu. A když jsme vzaly fotoaparát do ruky, našly

jsme i mezi nimi šikovné modely a modelky. Fotografie vznikaly, jak určitě poznáváte, v okolí naší přehrady a blízkém lesoparku. A protože jsme třída „Berušky“, nemohly berušky chybět i na našich fotografiích. Jen děti dokážou vidět v hromadě větví čapí hnízdo, ve velkých listech deštníky, v obyčejném stéblu trávy palmu, či z našeho kompostu mít rázem kompot. Bylo taky třeba práci a prezentaci i pojmenovat. Jak jinak než použít něco z pohádek, které mají děti tolik rády. A tak vznikl název „Berušky v říši rostlin a stromů aneb postřehy a perličky dětí“. Abychom podtrhli toto téma a prezentace byla i krátkým filmem s hudbou, vybrali jsme píseň Jaroslava Uhlíře a Zdeňka Svěráka Stromy... Na stejné zemi co my, bydlí tu s námi stromy, mlčí a hledí si svého listíčka zeleného...

Na samotném sympozium, které se konalo 17. září, se podařilo propojit všechny věkové kategorie od mateřských škol, přes školy základní, střední až po vysoké školy a společně se vzdělávat v zemědělské oblasti. Věříme, že se děti díky účasti na MESS zase o kousíček přiblížily k přírodě a zároveň budeme pokračovat v objevování a tvoření díky hodnotným odměnám Albrechtovy školy, za které tímto děkujeme! Prostě sázíme do dětí semínka poznání, moudrosti a věříme, že tato semínka vyklíčí a v budoucnu vyrostou zdravé, silné stromy, moudří lidé. Prezentace Berušek je k vidění na www.zshrabina.cz

**Marcela Andrášková, Michaela Němečková,
MŠ Hornická Český Těšín**
Foto: Archiv MŠ Hornická Český Těšín

Jak jsme hlasovali v krajských volbách?

Počátek října byl ve znamení stoupajícího celorepublikového počtu nakažených koronavirem a za zprísněných hygienických opatření proběhly i volby do zastupitelstev krajů. Okrskové volební komise byly kromě obvyklých volebních pomůcek vybaveny rouškami, rukavicemi a dezinfekčními prostředky. Voliči dodržovali nařízená opatření, do volebních místností přicházeli v rouškách a dodržovali doporučené rozestupy. Přestože k 1. říjnu bylo v našem městě podle údajů hygieniků 57 pozitivně testovaných obyvatel, o zvláštní způsoby hlasování pro voliče v karanténě nebo izolaci nebyl v našem městě zájem. Drive-in hlasování, tzn. hlasování z vozidla v areálu karvinské nemocnice, využil pouze jeden českotěšínský volič. O příchod zvláštní krajské volební komise s přenosnou volební schránkou si ve stanoveném termínu nepožádal žádný volič.

Senátora jsme v našem volebním obvodu letos nevolili, do zastupitelstev krajů jsme mohli vybírat z dvaceti volebních uskupení. Českotěšínský voliči ani jedno volební uskupení neponechali bez povšimnutí, nejvíce hlasovacích lístků vhodili do volebních schránek hnutí ANO 2011 (28,78 %), KDU-ČSL (17,57 %), Koalici ODS a TOP

09 (16,69 %), Pirátům (11,09 %) a SPD (7,23 %). Pod hranici 5 % zůstaly ČSSD, KSČM, Trikolóra a Koalice STAN, Zelení a NEZ. K volbám v našem městě přišlo 6009 voličů, což je 31,1 % z celkového počtu voličů. Nejvyšší volební účast byla v okresech:

- 21 ZŠ Stanislavice (42,71 %),
- 3 Restaurace Na Brandýse (41,82 %),
- 5 ZŠ Ostravská (38,86 %).

Naopak nejmenší volební účast zaznamenaly okrsky:

- 11 ZŠ Havlíčkova (15,95 %, výsledky tohoto okrsku jsou však ovlivněny tím, že do něho spadají voliči se zrušeným údajem trvalého pobytu),
- 15 ZŠ Pod Zvonek (18,62 %),
- 16 ZŠ Slovenská (19,67 %).

Mgr. Jana Mašková, Odbor občanskosprávní

Redaktoři z Obchodní akademie v Českém Těšíně převzali ocenění za školní časopis

Školní časopis MATES má tradici na Obchodní akademii v Českém Těšíně již od roku 1995. Za tuto dobu se v něm vystřídala pěkná řádka redaktorů. V minulém školním roce, kdy jsme naskočili do on-line výuky, se v naší redakci rodil nápad za nápadem, vznikaly články, kvízy, reportáže i dotazníkové průzkumy. Žáci si takto kompenzovali období, kdy se nemohli osobně setkávat ve škole a sdělovat si své zážitky. V jejich snažení je samozřejmě celou dobu podporovala a podporuje a také motivuje jejich učitelka mateřského jazyka – Mgr. Lenka Schajerová.

V krajském kole soutěže **Školní časopis roku 2020** naši redaktoři získali v kategorii střední školy pěkné **3. místo**. Členky redakční rady Petra Kačmaříčková a Kateřina Dluhošová (žákyně 3. C) si dne 23. 9. 2020 převzaly v Knihovně Třinec, za přísných hygienických opatření, ocenění za redakční práci celého týmu. Věříme, že mezi novými zájemci o studium na naší škole se opět najdou tvůrčí osobnosti, které doplní naše redaktory na místo těch, kteří letos odmaturoují.

*Redakce MATES
Foto: Archiv MATES*

Dny otevřených dveří v Obchodní akademii

V letošním roce plánuje Obchodní akademie Český Těšín Dny otevřených dveří na **čtvrtek 10. 12. 2020 (od 8:00 do 16:00 hod.)** a **čtvrtek 21. 1. 2021 (od 12:00 do 17:00 hod.)**. Organizace a průběh dnů otevřených dveří se bude odvíjet od aktuální epidemiologické situace a dle opatření, která budou v těchto dnech platit. Podrobnosti najdete na webových stránkách školy www.oact.cz v záložce Příjemci řízení.

*Ing. Kristina Bončková,
ředitelka Obchodní akademie*

Na podzim se opět uklízelo

Na území našeho města se do podzimní akce Uklidme svět - Uklidme Česko zapojily čtyři organizace. Spolek Trianon uklízel v lokalitě Na Horkách, těšínská Piráti si vzali na starost les u sídliště Mojská. Český rybářský svaz udělal pořádek v okolí rybníků u Ropičanky. Sbor dobrovolných hasičů z Horního Žukova se ještě chystá na likvidaci dvou černých skládek. Výzva podzimní úklidové akce se setkala s příznivým ohlasem a desítky dobrovolníků odstranily z přírody stovky kilogramů nejrůznějšího odpadu. Město Český Těšín dobrovolníkům poskytlo pytle, rukavice a zajistilo odvoz nasbíraného odpadu. Netrvalo dlouho a na některých lokalitách se v důsledku neukázněnosti některých občanů objevuje nepořádek znovu. Je neuvěřitelné, že v 21. století stále

někteří občané neví, že odpadky patří do koše. Dobrovolníci udělali na podzim opět kus užitečné práce nejen pro přírodu, ale pro nás všechny. Bez čisté přírody se

neobejdeme a za jejich snahu jim patří velké poděkování.

*Daniel Křenek, Odbor výstavby
a životního prostředí
Foto: Archiv Těšínské listy*

Ekologické toulky po památkách Českého Těšína

Září je pro všechny, kteří jsou školou povinni, měsícem, kdy začíná něco nového a zajímavého. Začátek letošního školního roku byl obzvlášť jiný, jelikož se žáci museli naučit novým hygienickým pravidlům a způsobit se nařízení vlády. Pro žáky je soužití s těmito pravidly obtížné, rádi komunikují se svými kamarády a spolužáky napříč třídami, což nyní ve školách není kvůli opatřením možné. A jaký je lék na špatnou náladu a nedostatek energie? No přece vyrazit do přírody a načerpat energii ze slunce a čerstvého vzduchu. V tomto duchu se také nesly ekologické vycházky, které podnikli žáci 2. stupně ZŠ a MŠ Pod Zvonek v Českém Těšíně. Třídní učitelé vy-

užili krásného počasí, které nám měsíc září přinesl a vyrazili poznávat památky a přírodní zajímavosti města Český Těšín. Jednotlivé roč-

níky navštívily během tří vyučovacích hodin vybraná místa, jež jsou dominantami města. Jejich cesta vedla kolem řeky Olše, kde se žáci

zaměřili na jedinečný ekosystém řeky, pozorovali rostliny a živočichy, kteří jsou k tomuto místu vázáni. Poté následovala historická část vycházky, kdy třídy mohly obdivovat architekturu radnice, zastavily se také na mostě Družby a seznámily se s židovskou synagogou. Na závěr vycházky si žáci odpočinuli v Masarykových sadech, nasbírali přírodniny pro práci ve škole a dozvěděli se zajímavé informace o soše sv. Jana Nepomuckého. Tyto vycházky byly pro všechny ročníky velkým přínosem a na chvíli nám umožnily zapomenout na nestálou situaci, kterou teď prožíváme.

*Mgr. Lenka Lysková,
ZŠ a MŠ Pod Zvonek*

Má to smysl, třídíte odpad

Také v letošním roce probíhala tradiční soutěž, již 15. ročník, pro obce a města Moravskoslezského kraje ve třídění odpadů „O keramickou popelnici“. Nejlepší obce Moravskoslezského kraje získaly ocenění za třídění odpadu.

Obce a města, jejichž občané nejlépe třídí komunální odpad, získávají každoročně prestižní ocenění „O keramickou popelnici“. Tato soutěž je součástí krajské informační kampaně zaměřené na podporu sběru separovaného odpadu ve městech a obcích.

Do soutěže, kterou každoročně pořádá Moravskoslezský kraj se společností EKO-KOM, a.s., je zapojeno 300 obcí a měst Moravskoslezského kraje, které podle počtu obyvatel soutěžily ve třech kategoriích. V samotném klání se hodnotila vykazovaná data v systému EKO-KOM. Šlo především o množství vytríděných odpadů na jednoho obyvatele a počet tříděných komodit na území jednotlivých obcí a měst. Hodnocena byla mimo jiné i hustota sběrné sítě.

V kategorii měst nad 15 tisíc obyvatel obsadilo naše město třetí místo. Před patnácti lety vytrídil každý občan našeho kraje ze směsného komunálního odpadu necelých 20 kilogramů využitel-

ných složek. Vloni to bylo už více než 51 kilogramů. Českotěšínská občané však vytrídili necelých 59 kilogramů. Poděkovat se sluší všem občanům, kteří se do třídění aktivně zapojují i v této složité době. Děkujeme a věříme, že změny, které nás čekají s přijetím nové legislativy, přispějí k dalšímu navýšení vytríděného odpadu.

Lenka Kročková, Odbor místního hospodářství

Foto: Archiv Těšínské listy

Baterkománie má své vítěze

Celkem 9 882 kilogramů použitých baterií se od března do srpna vybralo ve 22 městech zapojených do soutěže BATERKOMÁNIE v Moravskoslezském kraji. Všechny úřady umístily v rámci soutěže ve svých prostorách nádoby, do kterých mohli občané odevzdávat použité baterie k recyklaci. Na některých úřadech zůstaly místním lidem k dispozici

i po skončení projektu. V současné době je po České republice už přes 20 000 sběrných míst. Český Těšín se mezi 22 přihlášenými městy umístil na 9. místě. Baterkománie skončila, ale předpokládáme, že budeme společně v třídění baterií pokračovat.

*Lenka Kročková,
Odbor místního hospodářství
Foto: Archiv Těšínské listy*

Adaptační kurzy Gymnázia Josefa Božka 2020

Hned v druhém týdnu školního roku proběhly adaptační kurzy pro žáky zahajující studium na našem gymnáziu. Ve dnech 7. – 9. 9. 2020 pro třídu Prima a 9. – 11. 9. 2020 pro třídu 1. A.

I když jsme se už v prvním týdnu školy trochu seznámili, těšili jsme se, že se navzájem více poznáme a vytvoříme si první společné zážitky. A tak jsme nasedli do vlaku, vyšli kopec a ubytovali se na chatě Energetika v Hrádku, kde jsme se po většinu času našeho pobytu zabývali zajímavými hrami a originálními aktivitami, díky kterým jsme se poznávali a bavili se. Večer jsme se pak sešli celá třída na hřišti před chatou a vytvořili jsme si náš vlastní program, většinou v podobě míčových her. Stručně řečeno jsme si to opravdu užili a domů jsme se vraceli s úsměvem na tváři, připravení na cestu studentským životem, a hlavně jako kolektiv mladých lidí, kteří budou vždy stát při sobě. Adaptační kurz se uskutečnil za finanční podpory Města Český Těšín v rámci podpory prevence kriminality.

*Michaela Zaleská,
Gymnázium J. Božka, třída 1. A*

Záplavová území v Českém Těšíně

Na území našeho města došlo od roku 2005 k devíti povodňovým událostem. Jedním z nástrojů, protipovodňové ochrany je vyjmutí záplavových území podél vodních toků. V současné době jsou záplavová území stanovená na řece Olši, potocích Ropičanka, Hrabinka, Sadový, Rakovec, Kyšinec a Choťbuzka. Zpracován je návrh pro Městskou Mlýnku ve Svibici, ale stanovení záplavového území zatím bylo odloženo.

Záplavová území stanovuje vodoprávní úřad opatřením obecné povahy na základě odborných podkladů správce vodního toku. Podrobnějším rozbořením záplavových území jsou také mapy rizik a mapy povodňového ohrožení. Záplavová území se stanovují obvykle pro stoletou vodu, ale tam, kde dochází k častějšímu vyhlazení vody se stanovují tzv. aktivní zóny. Podle vodního zákona je v aktivních zónách zakázáno umísťovat a povolovat stavby s výjimkou nezbytné dopravní a technické infrastruktury. Mimo aktivní zóny záplavových území je možné stavět jen se souhlasem vodoprávního úřadu, který stanoví podmínky takovéto stavby. Základem protipovodňové

prevence je pokud možno v záplavových územích nestavět. Přesto se najdou lidé, kteří v záplavových územích chtějí dále stavět a zvyšují nejen riziko povodňových škod, ale sami pak požadují po městu, ať řeší povodňovou ochranu jejich majetku a vynakládá nemalé finanční

prostředky na protipovodňová opatření. Je nutné si uvědomit, že pokud budete stavět v záplavovém území, činíte tak na vlastní riziko a za povodňové škody nenese odpovědnost ani správce toku ani město. Město Český Těšín má zpracován digitální povodňový plán, který je zveřejněn na stránkách www.tesin.cz v záložce Město Český Těšín – Protipovodňový varovný a informační systém. Tam jsou zveřejněny i mapy záplavových území a také je možné sledovat online stav vodních toků, na nichž jsou umístěna čidla. Informace o proběhlých povodňových událostech jsou zveřejněny ve Zprávě o stavu životního prostředí, kterou najdete v záložce Město Český Těšín – životní prostředí.

*Daniel Křenek, Odbor výstavby
a životního prostředí
Foto: Archiv MěÚ Český Těšín*

Topná sezóna a údržba spalinových cest

Začínající podzim přináší chladnější rána a starost, jak si vyhrát své domovy. Hasiči v Moravskoslezském kraji v tomto období velice často vyjíždějí k požárům sazí a dehtových usazenin ve špatně udržovaných komínech.

Hlavní příčinou požárů komínů bývá zanedbaná údržba komínového tělesa. Proto bychom neměli zapomínat na povinnosti související s provozem spalinových cest, které jsou stanoveny vyhláškou č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty. Pravidelné čištění komínů a vybírání sazí z komínových sběračů by mělo být samozřejmostí, stejně jako kontrola technického stavu komína odborníky kominíky. Je třeba mít na paměti, že i sebemenší nečistoty v komíně totiž mohou snadno způsobit velké nepříjemnosti, ať již dlouhodobé žhnutí a následný otevřený požár nebo otravu obyvatel domu jedovatým oxidem uhelnatým.

Abyste se i vy nestali smutným číslem ve statistice požárů způsobených zanedbáním čištění a kontrol spalinových cest, je dobré si opětovně připomenout hlavní zásady jejich provozování.

V jakých lhůtách se tedy kontroly, revize a čištění spalinových cest musí provádět a kdo je může provádět?

Kontrolu a čištění spalinové cesty provádí oprávněná osoba, kterou je držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví.

Čištění spalinové cesty sloužící pro odvod spalin od spotřebiče na pevná paliva o jmenovitém výkonu do 50 kW včetně je možné provádět svépomocí. Ačkoli lze čištění komínů u spotřebičů s výkonem do 50 kW včetně provádět svépomocí, je lepší se spolehnout na odborníky.

Lhůty čištění a kontrol spalinové cesty uvádí následující tabulka. Za sezónní provoz se považuje provoz spalinové cesty po dobu nepřesahující v součtu 6 měsíců v kalendářním roce.

Revizi spalinových cest může provádět oprávněná osoba, která je zároveň držitelem osvědčení revizního technika spalinových cest.

Revize spalinové cesty se provádí:

- před jejím uvedením do provozu,
- při každé stavební úpravě komína,
- při změně druhu paliva připojeného spotřebiče,
- před připojením spotřebiče do nepoužívané spalinové cesty,
- před výměnou spotřebiče paliv s výjimkou výměny spotřebiče stejného druhu, typu, provedení a výkonu za podmínky, že způsobilost spalinové cesty je potvrzena zprávou o provedení čištění a kontroly spalinové cesty,
- po komínovém požáru,
- při vzniku trhlin ve spalinové cestě, popř. při důvodném podezření na výskyt trhlin ve spalinové cestě.

Tab. 1 Lhůty čištění a kontrol spalinové cesty

Lhůty čištění a kontrol spalinové cesty						
výkon připojeného spotřebiče paliv	činnost	druh paliva připojeného spotřebiče paliv				
		pevné		kapalné		plynné
		celoroční provoz	sezónní provoz	celoroční provoz	sezónní provoz	
do 50 kW včetně	čištění spalinové cesty	3 x za rok	2 x za rok	2 x za rok	1 x za rok	1 x za rok
	kontrola spalinové cesty	1 x za rok		1 x za rok		1 x za rok
nad 50 kW	čištění a kontrola spalinové cesty	2 x za rok		1 x za rok		1 x za rok

V případě vzniku požáru sazí v komíně se snažte jednat v klidu a s rozvahou. Ihned volejte hasiče na tísňovou linku 150, případně 112. Požár v komíně nikdy nehaste vodou. Komín by mohl popraskat nebo by dokonce mohlo dojít k výbuchu. Do příjezdu hasičů je možné zkusit hasit plameny vzhazováním suchého písku vymetacími dvířky nebo ze střechy do komína. Místo písku lze použít i hasicí přístroj s oxidem uhličitým nebo práškový. Pokud je to možné, omezte přístup vzduchu do komína (např. uzavřením vzduchové klapky u kotle, odstraněním kouřovodu a utěsněním sopouchu třeba i starými montérkami).

Hasební práce však provádějte pouze v případě, že nemůže dojít k ohrožení zdraví nebo života zasahující osoby!

Závěrem bychom rádi připomněli pár základních zásad při užívání tepelných spotřebičů. Vždy je nutné dodržovat návod výrobce ke konkrétnímu spotřebiči. Spalovat lze pouze takové palivo, pro které je konkrétní spotřebič určen. Při užívání spotřebičů na tuhá paliva používejte suché palivo, zabrání se tím nedokonalému spalování a vzniku nadměrných usazenin ve spalínové cestě.

*nprap. Ing. Kristýna Kutilová,
HZS Moravskoslezského kraje*

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku | Vydává: město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO: 00297437

Šéfredaktorka: Marcela Hladká | Redakční rada: Mgr. Gabriela Hřebacková, Ing. Vít Slováček, Bc. Tomáš Pavelek | Evidenční číslo: MK ČR E 17299

Příspěvky, inzerce, e-mail: czernekova@tesin.cz | Sazba: Jan GAVENDA | Tisk: SAMAB PRESS GROUP, a. s.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Reklamace roznosu Těšínských listů do schránky: 553 035 432.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Kupili my starce ODISKE

Z naszymi starcami to nimomy lechki, wycie? Ona wam nas nie chce posłuchać a nikiedy by prze-ca miała. Ni żeby ona była już ganc do szrotu, to zaś ni! Myśli ji to aż moc, gazety czyto, wiy na kierego polityka mo nadować a kierego chwolić, a ku tymu wszynzi eszcze jeździ na kole. No, a tu je prawie tyn problem, bo pore razy už śniego spadła, odrzila se łokieć, złamała palec, ale jak o mało nie zapłaciła sztrof, bo wjechała do „protisměru” prosto na policajta, tak my se prawili, że nima na co czekać, a starce jeździć na kole bydzie trzeba zakozać niż jom, nie dej Boże, posturko auto.

Kupili my ji na urodziny ODISKE. To je taki listek, wycie, za pore stówek, kierym możecie jeździć mistniakami po Cieszynie cały rok wiela wlezie. Tak my poszli z kwiotkym a flaszkom wina, na ty starczyne urodziny, gratulować. Rozmyślali my, jaki argumynty wyciągnąć, aby ji dokozać, że koło už nima dlo nij, a potom, z wielkom paradow, sprezyntować ji tom ODISKE.

Starka nom nałota wina, kozata se siednyc a my zacpli stynkać. Ona nas niechała mówić, tykała se wino, a furt nic nie mówiła. Jak my sie už ganc w naszych argumyntach zaplyntali, tak my wyciągli z kapsy te ODISKE, na kierej była už aji jeji

fotka a miano. Wszycy czakali, co bydzie dalij. Starka sie na niom ani nie podziwała, a my sie dowiedzieli co se o nas myśli. Usłyszeli my, że ona na kole jeździć nie zapomniła, a te całom Odiske se mogomy styrczyć kansi! Hruuza! Styrczyć Kansi! Było nom trapanie.

Ale za jakisi tydziń prziszła spatki a prawila, że se to rozmyśliła, a te ODISKE że se weźnie. Hned nom to było podejrzané. W lufcie wisiato pytani – czymu Starka zmiyniła zdani? Prziznała sie, że wczora wjechała z kołym (ale ni swojom winom! To zaś ni!) do przikopy, bo jakisi błozyn na motorce o mało jom nie przibroł, tuż raczy wybrała te przikope.

Z koła była ósmiczka a starce chybiła proteza. My jom potom, na szczyni, w tej przikopie naszli. Starka wólki nie wólki zaczęła jeździć mistniakami. Miała ale problem ność sprawny autobus, tak se pojeździła aji tam, kaj nie chciała. Roz my musieli po niom zajechać autym, bo nimógła poznać, kaj je. Miała strach, że jom bydom wozic po wszystkich czertach aż do wieczora, tak raczy z autobusa wylała. To wycie, wszycki miyjsca kaj za młodu chodziła nie szło teraz poznać, bo na około stoły jakisi nowe chałupy, albo panelaki, a aji firmy, baji Kovona, kiero kiejsi była jyny w Karwinie.

Starka sie mistniakami jeździć nie starczyła nauczyć, bo prziszel tyn Coronavir a autobusy przestały fungować. To už było na niom moc. Tak sie ściekla, że zaczyna mówić strasznie szpatnie, na co my u nij nie byli zwykli a nieroz my od nij za to aji dostali po pysku. Teraz my usłyszeli, że ta cała ODISKA je ji na g...o. Ona wam to fakt tak powiedziała – że na g...o. Hruuza! No a co my teraz z tym pry chcemy zrobić, bo ona nie myśli wszynzi pieszo chodzić, bo aji koło, kiere my nie starczyli sprawić, je w d...! Ona to fakt powiedziała, że je w d...! Hruuza! My byli w szoku, bo starce nigdy szpatne słowo z gymby nie wyleciało.

Było wiyncyj niż źle. Czuli my, że to tak nie idzie niechać a muszmy cosi wymyśleć, aby starke nawrócić. Nie zgodniecie, co my wymyśli. Co było robić? My ji to koło sprawili. A byto! Autobusy po jakimisi czasie zaczęły fungować, ale starke furt se jeździ na kole. Jyny że z ODISKOM w kapsie. Jak my sie jom spytali na co wozie ze sebm te ODISKE, tak sie prziznała że tymu, bo jakby zaś kiedy skończyła w przikopie, aby móglła spatki przijechać mistniakym za darmo. Momy nadzieje, że jom to nigdy nie potko.

Wasz Karo

Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia w Czeskim Cieszynie

2 października po raz dziesiąty obchodzony był Międzynarodowy Dzień Tabliczki Mnożenia (WMT-DAY). Jest to już druga akcja, w którą zaangażowali się uczniowie i pracownicy ze Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie. W tegorocznych obchodach wzięło udział aż 5 239 szkół z 22 krajów.

Nasze działania poprzedził tydzień przygotowawczy, w trakcie którego uczniowie poprzez zabawę przypominali sobie tabliczkę mnożenia. Największą frajdę sprawiała zabawa w tabliczkowe hasła i odzewy, dzięki którym wszyscy trenowali pamięć. Kto nie pamiętał hasła lub odzewu, musiał oddać fant i później go wykupić u wychowawcy. Na przerwach uczniowie mogli urządzać sobie tabliczkowe spacery, podczas których wzajemnie się sprawdzali lub uczyli.

Najważniejsze wydarzenie miało miejsce w piątek, 2 października, był to tradycyjnie dzień zorganizowany

pod hasłem „Młodzi sprawdzają, czy starsi tabliczkę mnożenia znają”. Uczniowie piątej klasy wraz z kolegami z dziewiątych klas wcielili się w rolę egzaminatorów i przepytawali z tabliczki mnożenia. „Egzamin” opierał się na losach o różnych poziomach trudności. Uczniowie podchodzili do stolika komisji i wyciągali los z pięcioma przykładami. Każdy, kto odpowiedział poprawnie na wszystkie pytania, otrzymywał tytuł „Eksperta tabliczki mnożenia” oraz certyfikat potwierdzający znajomość tabliczki mnożenia.

Siedmiom uczniom podjęto się także bardzo trudnego i wymagającego wyzwania „królowej lub króla skakanki”. Zadanie to polegało na podaniu prawidłowego wyniku działania (mnożenia i dzielenia) w ciągu 3 skoków na skakance.

W sumie do egzaminu podeszło 130 uczniów naszej szkoły, z czego, aż 120 osób zdało go celująco. Z klas uczestniczących w rywalizacji najlepsza okazała się klasa VI B, najwięcej osób z tej klasy pozytywnie zaliczyło pytania egzaminacyjne. Królową skakanki została Mag-

da Bień z VI C, która odpowiedziała prawidłowo na wszystkie przygotowane zadania.

Gratulujemy wszystkim osobom, które zmierzyły się z tabliczką mnożenia.

Sylvia Żwak- Szczygieł,
PSP Czeski Cieszyn

Jak se stát Charitní asistentkou

V době koronavirové se potvrdila nepostradatelnost pracovníků v sociálních službách, které společnost potřebuje a bude vždy potřebovat. Stejná situace je v naší Charitní asistenci, kde neustále hledáme nové zaměstnance nadšené pro práci s potřebnými. Co je hlavním předpokladem vhodného adepta na pozici pracovníka v sociálních službách - asistenta? Tuto otázku nám zodpověděla jedna z našich nejzkušenějších pracovníků v Charitní asistenci: „Vnitřně mě naplňuje to, že mohu být nápomocná starým lidem. Jsem tak zvyklá z naší rodiny, kdy jsem se starala o rodiče a příbuzné. Tato práce mě baví, i když není vždy jednoduchá. Klade nároky jak na psychiku, tak na fyzickou stránku asistenta.“ Náplní práce pracovníka v sociálních službách – asistence je jak aktivizace seniora procvičováním jemné motoriky, tréninkem paměti nebo četbou, tak i pomoc při hygieně a péči o vlastní osobu, přípravě stravy, doprovod na procházky a pomoc při obstarávání osobních záležitostí.

Je to práce pestrá, denně je několik klientů s různými nároky (nebo naopak jen jeden a to na více hodin), které navštívíte. Parafrází životního motto Forresta Gump: „Asistence je jako bonboniéra, nikdy nevíš, co ochutnáš“, přibližuje skutečnost, že na asistenci si klient zamlouvá čas a asistentka úplně přesně neví, jak bude asistence probíhat. To je na té práci vzrušující. Samozřejmě jsou i jiné důležité věci, které by měl pracovník v sociálních službách - asistent/ka splňovat. Být zdravý, nejlépe mít kurz pracovníka v sociálních službách, být očkovaný na žloutenku typu „B“, mít řidičské oprávnění a být aktivním řidičem. Kurz můžete absolvovat do roka a půl od nástupu a také očkování lze zajistit částečně před nástupem anebo částečně po nástupu do zaměstnání. Pokud vás náš článek oslovil, neváhejte a oslovte vedoucí Charitní asistence, Mgr. Anetu Benčákovou na tel. č. 735 792 271.

Mgr. Kristina Lendlová, sociální pracovník

Tichý svět pro osoby se sluchovým postižením

Komunikace s lékaři, s úřady, se školami ohledně dětí, pomoc při hledání nové práce či brigády, nedorozumění vzniklá z komunikace přes e-mail a internet, problémy vzniklé s uzavřením hranic, hledání řešení z finanční tísně vzniklé kvůli opatřením. Toto všechno se zdá být řešitelné v případech, že nepatříte do skupiny osob se sluchovým postižením a věc samozřejmě se rázem stane složitostí, se kterou potřebujete pomoci. Sociální služby a také služby tlumočnické poskytuje těmto osobám Tichý svět o.p.s. Díky aplikaci Tichá linka si neslyšící mohou vyřídit

vše potřebné, co jim slyší svět v době koronaviru každodenně chystá. Tichá linka je zavedena na mnoha úřadech a institucích včetně nemocnic. Všichni mají stejné právo na bezbariérovou komunikaci a Tichá linka tuto myšlenku naplňuje. Je k dispozici pro neslyšící nonstop a zdarma. Nabízí jak tlumočení znakového jazyka, tak přepis mluvené řeči online. Službu využívají desítky klientů každý týden, v době pandemie se počet hovorů zvýšil. Ve chvíli, kdy je potřeba řešit veškeré pracovní i osobní věci z domova, narostly hodiny přímé práce tlumočnické v Tiché lince o více než 100 %. Potřebují-li vaši blízcí pomoci, neváhejte je nakontaktovat prostřednictvím odkazu www.tichysvet.cz.

(red)

Foto: Archiv Těšínské listy

Nové auto usnadní cesty za klienty

Zbrusu nová ŠKODA OCTAVIA COMBI byla 19. 8. 2020 předána středisku Slezské diakonie TABITA, které působí na Těšínsku, Třinecku a Jablunkovsku. Tento nádherný dar byl terénní sociální službě, osobní asistenci, odlehčovací služby, věnován prostřednictvím projektu #SKODAAUTOpomaha. ŠKODA AUTO podporuje boj proti šíření koronaviru touto rychlou, nekomplikovanou a efektivní pomocí. V roce 2020 automobilka za tímto účelem rozdala několik vozů a jeden z nich dojel až do Českého Těšína. TABITA Český Těšín nabízí služby v domácnostech seniorům a osobám se zdravotním postižením a chronickým onemocněním od 18 let věku. Osobní asistenci poskytujeme těm, kteří po delší časový úsek dne potřebují pomoc a podporu v různých oblastech života, protože nezbytné úkony sami nezvládnou a nedokážou zůstat doma sami bez pomoci druhého.

Odlehčovací služby nabízíme osobám, které mají svého pečujícího u sebe doma stále, ovšem ten si potřebuje zařídit své osobní záležitosti a načerpat sílu (návštěva úřadů, lékaře, účast na svatbě, oslavách, odpočinek dle vlastních představ,

odjezd na dovolenou apod.), a tak v rámci péče předcházet fyzickému a psychickému vyčerpání a sociálnímu vyloučení. TABITA působí také v Třinci, Jablunkově a okolních obcích. Od ledna do konce června 2020 byla schopna pomoci celkem 56 potřebným, z toho v Českém Těšíně 21 osobám. Provozujeme půjčovnu kompenzačních pomůcek, díky projektu Dny paměti (organizován Českou alzheimerovskou společností) nabízíme bezplatné vyšetření paměti a zdarma poskytujeme poradenství pro pečující o osoby s poruchami paměti, včetně písemného poradenského materiálu. Pomoc a podpora v popsanych oblastech je tady i pro vás. Kontakty: tel.: 739 525 242, 605 292 995, 558 713 772, e-mail: asistence.re-spit@slezskadiakonie.cz

*Bc. Ivana Andrášková, DiS.,
Tabita - Slezská diakonie*

Nové přístroje pro pacienty s dechovou nedostatečností

Nemocnice AGEL Český Těšín zakoupila čtyři nové kyslíkové koncentrátoři – oxygenerátory, které pomáhají pacientům s dechovými potížemi. Nové elektronicky řízené přístroje dodávají vysoce koncentrovaný kyslík pacientům přímo přes nosní kanylu nebo masku.

V současné době tak má českotěšínská nemocnice pět kyslíkových koncentrátorů. Díky dalším oxygenerátorům může nemocnice poskytovat klientům kvalitnější péči. „Kyslíkové přístroje jsou určeny pro nemocné s chronickou dechovou nedostatečností na podkladě plicních chorob, nejčastěji v pokročilých stadiích chronického zánětu průdušek. Umožňují takto postiženým lidem prodloužení a zkvalitnění života. Pomáhají také pacientům

se srdečním selháním nebo onkologickým plicním onemocněním,“ vysvětlila primářka oddělení odborné ošetrovatelské péče a následné péče Nemocnice Český Těšín MUDr. Lidie Čmielová s tím, že nové přístroje se mohou také využívat u pacientů, kteří dříve onemocněli Covid-19. Systém čištění kyslíku je navržený tak, aby zlepšoval lidské zdraví. Oxygenerátory generují kyslík s čistotou 92 procent za použití okolního vzduchu, v němž se kyslík vyskytuje v obvyklém 21procentním poměru. Nové přístroje jsou mobilní a při hmotnosti 14 kilogramů se mohou snadno dopravit do jakéhokoliv pokoje oddělení.

Mgr. Radka Miloševská,
Agel a. s.

Foto: Archiv Agel a. s.

Mobilní Kavárna U Lidušky znovu otevřela své brány

Terka, Soňa, Majda, Zuzka, Maruška a Pavel, to jsou dobrovolníci Slezské diakonie, kteří během uvolnění bezpečnostních opatření v letních měsících pomáhali s pořádáním mobilní Kavárny U Lidušky a kus svého volného času věnovali klientům, aby je potěšili a povzbudili.

„Kavárna U Lidušky“ je jedním z pravidelných a velmi oblíbených dobrovolnických programů pořádaných pro klienty domovů pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením. Posezení u šálku kávy, čaje nebo horké čokolády je vždy doprovázeno i programem a představuje tak příjemnou společenskou událost.

Kavárna v letních měsících probíhala sice v omezeném režimu, kdy zůstávaly dodrženy zvýšené hygienické postupy, ale přesto se podařilo uspořádat 7 báječných setkání dobrovolníků s klienty. Pestrý program navíc zajišťovali dobrovolníci z řad hudebníků,

pro seniory SAREPTA. Musím říct, že to bylo pro všechny členy naší kapely příjemně strávené odpoledne. Je to opravdu příjemný pocit, když vidíte, že jste někomu udělali radost a vykouzlili úsměv na tváři.“

Jsmo moc vděční, že jsme mohli i v době mimořádných událostí využít možnost kontaktu s klienty, pro které je každá návštěva a milé slovo tolik důležité. Velice děkujeme za ochotu všem dobrovolníkům při obsluze klientů i při zprostředkování uměleckých zážitků. Je našim velkým přáním, aby podzimní vlna epidemie byla brzy za námi a my se opět mohli s klienty bezpečně setkávat.

Zároveň srdečně zveme všechny, kteří by se chtěli stát součástí dobrovolnického týmu a věnovat kousek svého času k příjemné dobrovolnické aktivitě u šálku dobré kávy a ve skvělé společnosti našich klientů, aby neváhali! Moc se těšíme na každého z Vás!

Dobrovolnické centrum
Slezské diakonie

zpěváků a tanečníků, takže každá kavárna byla neopakovatelným zážitkem. Mezi hosty kaváren se objevili mimo jiné členové kapely Blaf, zpěvačka Kaczi, skupina Noemiracles nebo profesionální umělci Zbigniew Kaleta a Marcela Kysová Halmová.

O své pocity po koncertě pro seniory se s námi podělila půvabná zpěvačka Noemí Macura: „Ke konci léta jsme s naší kapelou Noemiracles měli vystoupení v domově

Kavárna je realizována díky dotační podpoře Nadačního fondu Tesco a spolufinancována z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci projektu Dobrovolnictví - příležitost pro jednotlivce a společnost 2020 a Mobilní Kavárna U Lidušky a U Jarušky.

Mgr. Marcela Faltová,
koordinátor projektu mobilní dobrovolnické Kavárny U Lidušky
Foto: Archiv Slezská diakonie

Cesta Tamari Dzhanelidze ve Slezsku

Prvních třicet let mého života bylo přesně naplánováno. Rodinou, ale také jsem si ho plánovala sama. A šlo mi to docela dobře. Oblíbená premiantka ve třídě, později jedna z nejlepších na fakultě. Přesto jsem stále hledala způsob, jak být lepší a jak si dávat větší cíle. Ve 29 letech jsem byla kompletně vyčerpaná a zlomená. Jediné, co jsem v danou chvíli mohla udělat, bylo změnit dosavadní život a najít nový začátek. Při hledání motivace na internetu se zrodil můj plán, jak najít smysl života. Rozhodla jsem se přestěhovat do neznámého místa a převrátit svůj život vzhůru nohama. Umím jazyky a cesta do světa mě může naučit něco nového.

Do ruky se mi dostal leták s projektem INVY – Rok mezinárodním dobrovolníkem, přečetla jsem si podmínky a přihlásila se. Už během dalšího týdne jsem měla první skype rozhovor a o další dva týdny později informaci, že jsem přijatá. Tušila jsem, že se v mém životě něco změní a těšila se na novou zkušenost. Začala jsem řešit pracovní vízum a po čtyřech měsících jsem odcházela z konzulátu s jistotou, že dalších deset měsíců strávím v České republice. Sepsala jsem si seznam potřebných věcí, začala balit a odletěla do Prahy. Po pěti hodinách od přistání jsem vystoupila z vlaku ve stanici Český Těšín. V místě, které se stalo mým domovem. Ten den začal můj nový život. Život, který jsem si přála.

Šest hodin ve škole a k tomu nikdy nekončící dobrodružství. Výlety, zájezdy, semináře, večírky. Budila jsem se brzy a chodila spát pozdě s vědomím, že tento den byl lepší než ty předtím a další přinese něco neuvěřitelného. V jednu chvíli jsem si začala psát deník, protože jsem měla obavy, abych nezapomněla na něco krásného. Žila jsem a milovala jsem. Vážila jsem si každého

okamžiku, který jsem v tomto místě strávila a byla jsem otevřená novým zkušenostem. Přesně to jsem potřebovala. Naprostý opak toho, co jsem měla doma. Byla jsem jiný člověk. Přestala jsem se bát a začala být zvědavá. Řeka Olše je hranicí mezi Polskem a Českou republikou a vedou přes ní mosty. Pro místní to není nic jedinečného ani vzrušujícího, ale já jsem se postavila do středu mostu a skočila přes modrou čáru mezi vlajkami a erbem dvou zemí. Jeden krok a jsem v Polsku, krok zpět a jsem zpět v Česku. Takhle úžasná byla tato lokalita. Byla jsem na křižovatce a mohla jsem si zvolit jakoukoliv cestu.

Nejlepší z celého zážitku byli lidé. Malá a docela uzavřená komunita, která mi otevřela náruč a díky které jsem cítila nový domov. Nejceněnější setkání u kávy v Avionu, místo k setkávání s výhledem na hlavní most přes Olši pro intelektuály a ty, kteří vnímají silnou atmosféru místa. Zrušila bych všechny své další schůzky jen proto, abych se tam mohla vrátit a povídat si s nejmi-

lejší osobou, kterou jsem potkala. A když došlo k uzavření hranic a vyhlášení nouzového stavu, málem jsem plakala za zavřenými dveřmi. Všechno se změnilo, když vedoucí ze školy dostala telefon. Stála jsem vedle ní a cítila jsem, že se věci změnil. Pár slovy bylo vše zruše-

životě zůstaly kvalitní vztahy, vytvářely se silnější pouta. Během devítiměsíčního období, které jsem strávila v projektu INVY, jsem získala mnohem více, než za devět let předtím. Tady jsem nestudovala jazyky, ale život. Mohla jsem být součástí toho, o čem jsem doposud jen četla a věděla jsem, že se můj život už nikdy nevrátí k tomu, jaký byl před mým odjezdem do Česka. Můj život změnily dvě věci – INVY a Covid-19.

Nikdy jsem neplánovala pracovat s lidmi se zdravotním postižením, mohu se vlastně přiznat, že jsem o tomto aspektu lidského života absolutně nevěděla. Až osobní zkušenost mi dala něco zásadního, co v mém předchozím životě chybělo. I když jsem vyškolená učitelka, nikdy jsem nezažila tu jistotu, že je důležité to, co děláte pro komunitu, že pomáháte společnosti. Strávila jsem dva měsíce hledáním práce, kterou může dělat mé nové já. Naučila jsem se znovu cítit naplnění, konečně jsem našla smysl svého bytí a svou cestu. Navždy

no. Nesměla jsem cestovat, toulat se přes most, potkávat lidi, chodit do práce. Města byla střežena a lidé přecházeli ulici, když nebyli sami na své straně. V regálech Lidlu chyběla mouka a cukr, lidé chodili v rouškách a vzduch páchl jak desinfekční prostředek. A já jsem se poprvé v životě v tom mém městě začala bát. Opatření byla tak tvrdá, že zasahovala tvrdě do našeho života a my jsme v karanténě každých pět minut poslouchali zprávy, co se kolem nás děje.

Vážila jsem si toho, že se můžeme setkat alespoň v omezeném počtu. Těšila jsem se na jiné živé bytosti stejně jako na čerstvý vzduch. Většina mých nových přátel opustila zemi a ukončila svou službu, ale to byl jen další bod zlomu. V mém

budu vděčná za příležitost objevit to takto krásným způsobem. Právě teď jsem šťastně zaměstnaná a ohlížím se zpět za tím, kým jsem byla před rokem a vím, že jsem šťastnější a lepší člověk. Jsem si dobře vědoma své hodnoty a toho, co mohu dát světu. Víím, jaké jsou moje nedostatky. Nekonečné semináře a tréninky mě naučily, jak se na chvíli zastavit, udělat si čas pro sebe a nacházet ta nejlepší řešení. A za to jsem vděčná. Možná se vám zdá, že přeháním. Ale nikdy jste se nezkusili projít v mých botách. A v této chvíli vám přeji podobnou zkušenost a odvahu následovat své srdce.

Tamari Dzhanelidze,
dobrovolník INVY, Slezská diakonie
Foto: Tamari Dzhanelidze

V souvislosti s pandemií Covid-19 je změna programu vyhrazena. Prosím sledujte webové stránky pořadatelů. Program byl připravován s ohledem na nařízení platná v době uzávěrky tohoto čísla.

KULTURNÍ MĚSÍČNÍK LISTOPAD 2020

Foto: Zdeněk Huczala, Martin Straka

6. LISTOPAD

🕒 20:00 Jazzklub na Střelnici

TĚŠÍNSKÉ HITY

Vstupné: 80 Kč

8. LISTOPAD

🕒 8:00 KaSS „Střelnice“

MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ MAŽORETEK

KaSS „Střelnice“ opět pořádá Mezinárodní soutěž mažoretek. Soutěž každoročně sklízí velký úspěch. Na celou soutěž dohlíží odborná porota, která v každé kategorii vybírá a oceňuje nejlepší jednotlivce nebo soubory.

Časový harmonogram soutěže

08:00 příjezd soutěžících a registrace

09:00 slavnostní zahájení soutěže

09:15 soutěž skupin BAT, POM, MIX

10:30 soutěž SOLO, DUO, TRIO, MINI KADETKY

12:00 soutěž SOLO JUNIOR, BAT, 2XBATION, DUO

13:45 MISS Mažoretka

14:00 soutěž TRIO A MINI JUNIOR, KATEGORIE SENIOR

13. LISTOPAD

🕒 20:00 Jazzklub na Střelnici

AC/CZ + O.S.G.

Nejsvěžejší AC/DC revivalová kapela kritiky uznávaná jako nejlepší revival v ČR. Kapela ročně odehraje přes 80 koncertů a objevuje se na pódiu s přední českou špičkou naší české scény. Vystupuje během roku na velkých festivalech, motosrazech, městských slavnostech, firemních a soukromých akcích. Vystoupení od roku 2010 se uskutečňují jak v České republice tak Slovensku, Polsku, Rakousku a Německu. Můžete se těšit na 90 minutovou show s originálními kostýmy, nástroji, kulisy a hlavně interpretací.

Předkapelou bude třinecká rocková kapela O.S.G.

Vstupné: 200 Kč v předprodeji,
250 Kč na místě

každý pátek 13. 11. - 9. 4. 2021

🕒 16:00 - 19:00 KaSS „Střelnice“

RELAXAČNÍ MALOVÁNÍ III

Zahájení kurzu: 13. 11.

Cena: 2900 Kč/20 lekcí

Potřebujete si odpočinout? Chcete tvořit? Zkuste výtvarný kurz, kterým Vás provede zkušený malíř, grafik a lektor MgA. Tomáš Oslizlok.

16. - 21. LISTOPAD

Český Těšín - Cieszyn

TĚŠÍNSKÝ JAZZOVÝ FESTIVAL

Těšínský jazzový festival (Cieszyński Festiwal Jazzowy) se díky své bohaté historii stal zavedenou a veřejností vyhledávanou kulturní akcí. V letošním roce se koná již 47. ročník.

16. 11. * 17:00, Čítárna a literární kavárna Avion, Český Těšín

FORMACE JAZZ Q

17. 11. * 18:00, Bledý úsvit, Český Těšín

K + K DUO

18. 11. * 18:00, Pizzeria Verdi, Český Těšín

CHANSON TAP

20. 11. * 20:30, Dziupla, Český Těšín

SUCHÁNEK ALOIS QUARTET

20. 11. * 19:00, Komnata Browaru Zamkowego / COK "Dom Narodowy"
Dorota Miśkiewicz & Marek Napiórkowski w Cieszynie

21. 11. * 18:00, KaSS „Střelnice“, Č. Těšín
SILESIAN DIXIE BAND
FORMACE JAZZ Q
4P QARTET
Adriano Trindade
DUENDE

19. LISTOPAD

🕒 18:00 KaSS „Střelnice“

PAMÍŘ HIGHWAY

Cestopisná přednáška.

37 dní, 15 000 km, 10 motorek, 12x překročení hranic.

Vstupné: 70 Kč

22. LISTOPAD

🕒 9:00 - 17:00 KaSS „Střelnice“

MALBA AKRYLEM NA RŮZNÉ MOTIVY

Lektor MgA. Tomáš Oslizlok

Cena: 1500 Kč

Ve výtvarném workshopu se naučíte teorii barevného kruhu a vyzkoušíte si, jak se maluje akrylovými barvami. Dostanete vybrat z pestrých a barevných předloh. A nemusíte se bát, že to nezvládnete. Kurz je určen i pro ty, co nikdy nemalovali! Malování podle předlohy doplníme i malbou abstraktu, ať už v samostatném obraze nebo v pozadí.

22. LISTOPAD

🕒 17:00 KaSS „Střelnice“

TĚŠÍNSKÁ TANČÍRNA

Pro milovníky tance, absolventy tanečních kurzů, manželské a přátelské dvojice.

Vstupné: 100 Kč/50 Kč studenti

23. LISTOPAD

🕒 18:00 KaSS „Střelnice“

LUKÁŠ PAVLÁSEK „Kdo nepláče není Čech“

90 minutová one man show s podtitulem Češi, alkohol a Rock and roll je klasickou standup comedy, jen komik a mikrofon. Dozvíte se, který národ je nejlepší na světě, kde začíná zóna debilů, proč pítí prospívá civilizaci, co pít, když chcete, aby se vám narodil Václav Klaus, povíme si, jak strávit pořádnou dovolenou, kterou nám pokazí dámská jízda, sestavíme si nekompromisní punkovou kapelu, rozebereme si některé lidové písně a nakonec si všichni společně zazpíváme o tom, co nám leze na nervy, protože správný Čech není nikdy spokojený...

Předprodej 250 Kč/ na místě 290 Kč

27. LISTOPAD

🕒 20:00 Jazzklub na Střelnici

LAUTR A HOST

Vstupné: 100 Kč

Jestli chceš zapálit, musíš hořet, takové je motto kapely LAUTR.

Ostravský hard and heavy band s českotěšínskými kořeny přijede do JAZZ CLUBU představit své kompletní nové album Půlnoční anděl. Frontman kapely Josef Hladký uvádí: "Snažili jsme se do svých nových písní nasát to nejlepší z posledních 50 let, protože máme rádi, jak legendární zvuk otců hard rocku a metalu jako je AC/DC nebo Judas Priest, ale i současný metal, například v podání Avenged Sevenfold. Jsme nadšeni z moderního zvuku, který nám namíchal Wendel Dreiseitel z hranického BOMB JACK studia (kde před námi natáčel TRAKTOR nebo DYMYTRY) a doufám, že se nám tento nový náboj podaří přenést i na koncertní pódium. Těšíme se na naše kamarády a fanoušky, které v domovském Těšíně máme."

29. LISTOPAD

🕒 16:00 Divadlo Jiřího Myrona

KOČKY/muzikál

Odjezd: neděle 29. 11. 2020 ve 14:30 hod. ze stanoviště ČSAD v Českém Těšíně. V historii muzikálového divadla neexistuje titul, který by provázelo tolik superlativů! Jedná se o jeden z nejdéle uváděných muzikálů v historii londýnského West Endu i newyorské Broadwaye, který ve světě vidělo přes 67 milionů diváků! Ve svém domovském divadle New London Theatre byly Kočky uváděny celých 21 let! Muzikál získal dvakrát Cenu Grammy a sedm Cen Tony, což jsou nejprestižnější světová ocenění. Lloyd Webber rád vzpomíná, jak mu v dětství jeho matka Jean často předčítala veršované pohádky o kočkách od Thomase Stearnse Eliota. Napsal pak podle nich poetický taneční muzikál plný nádherné fantazie, který je zároveň jedním z realizačně nejnáročnějších divadelních děl.

1x měsíčně LISTOPAD

KaSS „Střelnice“

KRAV MAGA

1x měsíčně vždy v sobotu v dopoledních hodinách. Konkrétní termíny prosím sledujte na našich webových stránkách KaSS „Střelnice“. Lektor: Radim Sládek
Vstupné: 100 Kč

PŘIPRAVUJEME

4., 11. a 18. PROSINEC

🕒 17:00 náměstí Český Těšín

VÁNOČNÍ JARMARK

Vánoční jarmark s bohatým programem.

13. PROSINEC

🕒 9:00 - 17:00 KaSS „Střelnice“

DROBNÁ MALBA AKRYLEM

Výtvarný workshop.

Lektor MgA. Tomáš Oslizlok

Cena: 1500 Kč

Při své práci využijete hned několik technik malby akrylem – alla prima, lazurní, pastózní a malování suchým štětcem.

Namalujete 3 ks obrázků, které v rámci workshopu opatříte závěrečným lakem a zarámujete. Obrázky jsou vhodné jako vánoční dárečky.

13. PROSINEC

🕒 17:00 KaSS „Střelnice“

TĚŠÍNSKÁ TANČÍRNA

Pro milovníky tance, absolventy tanečních kurzů, manželské a přátelské dvojice.

Vstupné: 100 Kč/50 Kč studenti

* změna programu vyhrazena

LISTOPAD
2020

Program Městské knihovny a Čitárny a kavárny AVION

AKCE*

03 ÚTERÝ **„AVION“** 17:00
ČITARNA A KAVÁRNA

VEDNICKÁ KOSTEL

Beseda o knize *Šikmý kostel*, která byla hitem nejen ve Slezsku, ale i vypráví strhující příběh neexistujícího města Karviná - Doly.

Vstupné: 100 Kč, pro členy klubu AKROPOL 70 Kč

06 PÁTEK **„AVION“** 16:00
ČITARNA A KAVÁRNA

PÍSNĚ Z ČERNOBÍLÉHO PLÁTNÁ

Koncert pěveckého souboru Ta Grupa.

Vstupné: ZDARMA

07 SOBOTA **„AVION“** 8-12
MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna HAVLÍČKOVA UL.

CHCI K TOBĚ DOMŮ!
TVÁ KNIHA
ZABIERZ MNIE DO DOMU!
TWOJA KSIĄŻKA

Burza knih zdarma pro dospělé i děti. Přijďte si vybrat tu svou.

Vstupné: ZDARMA

09 PONDĚLÍ **„AVION“** 17:00
ČITARNA A KAVÁRNA

DYSKUSIJNÝ KLUB CZYTELNIKÓW

Vstupné: ZDARMA

10 ÚTERÝ **„AVION“** 16:00
ČITARNA A KAVÁRNA

PĚŠKY PŘES IZRAEL

Wiesław LEGIERSKI - multimediální prezentace o pěších toukách po Izraeli. Pořádá Stowarzyszenie Służba Szalom w Oświęcimiu ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín.

Vstupné: ZDARMA

12 ČTVRTEK **„AVION“** 17:00
ČITARNA A KAVÁRNA

UDZIAŁ POLSKIEGO KONTYNGENTU POLICYJNEGO W MISJI ONZ W LIBERII

V rámci cyklu Podróże bliskie i dalekie. Přednáška Artura WALCZUKA, účastníka mírové mise OSN v Libérii.

Vstupné: 40 Kč

18 STŘEDA **„AVION“** 16:00
ČITARNA A KAVÁRNA

JOSEF MÁNES ČESKÝ MALÍŘ, ILUSTRÁTOR A GRAFIK

Přednáška Mgr. Gabriely PELIKÁNOVÉ, kurátorky GVUO Ostrava k 200. výročí narození J. Mánesa a jeho působení na Těšínsku. Pořádá Klub přátel výtvarného umění Český Těšín.

Vstupné: ZDARMA

18 STŘEDA **„AVION“** 17:00
MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna OSTRAVSKÁ UL.

TAJEMNÉ FENOMÉNY A PERUNŮV HNĚV

Spisovatel, cestovatel a záhadolog PhDr. Arnošt VAŠÍČEK představí své nové knihy.

Vstupné: 50 Kč, pro členy klubu AKROPOL 30 Kč

19 ČTVRTEK **„AVION“** 16:00
ČITARNA A KAVÁRNA

ŽÍT SE MŮŽE, PLOUT SE MUSÍ - 50 LET NA ŘEKÁCH

Beseda s autorem. Knížka Václava HELÁNA popisuje příhody vodácké party v průběhu několika desetiletí.

Vstupné: ZDARMA

„AVION“
ČITARNA A KAVÁRNA

ČITARNA A KAVÁRNA AVION, Hlavní tř.,
tel. 558 711 961, www.noiva-tesin.cz

25 STŘEDA **„AVION“** 15:00
MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna OSTRAVSKÁ UL.

LITERÁRNÍ KAVÁRNA NEJEN PRO SENIORY POVĚSTI TĚŠÍNSKÉHO SLEZSKA

Posezení u kávy s dobrou knihou a společným čtením.

Vstupné: ZDARMA

26 ČTVRTEK **„AVION“** 16:00
ČITARNA A KAVÁRNA

STAŇ SE SPISOVATELEM S... KLÁROU SMOLÍKOVOU

Vyhodnocení mezinárodní literární soutěže pro děti Staň se spisovatelem s... Klárou SMOLÍKOVOU.

Vstupné: ZDARMA

30 PONDĚLÍ **„AVION“** 16:00
ČITARNA A KAVÁRNA

RADEK ŽALUD A ALENA TEREZIE VÍTEK KONCERT

Koncert nevidomých umělců v rámci festivalu Dny umění nevidomých ve Slezsku, který pořádá Sjedenocená organizace nevidomých a slabozrakých v Třinci.

Vstupné: ZDARMA

VÝSTAVY

MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna SLOVENSKÁ UL.

Od 1. 10. do 30. 11.

EVROPOU KŘÍŽEM KRÁŽEM VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ

Od 21. 10. do 30. 11.

TEREZA KŘEMÍNSKÁ CESTÍČKOU K DOMOVU VÝSTAVA OBRAZŮ

Vstupné: ZDARMA

MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

MĚK Ostravská ul., tel. 558 746 950
MĚK Havlíčkova ul., tel. 558 711 147
MĚK Slovenská ul., tel. 558 741 548,
558 712 935
KaSC Dolní Žukov, tel. 558 712 058
www.knihovnatessin.cz

VÝSTAVY

13 PÁTEK **„AVION“** 17:00
ČITARNA A KAVÁRNA

MARIE BUTULA CICHÁ KRESBY

Zahájení výstavy. Vystudovala Fakultu výtvarných umění v Brně, věnuje se malbě, kresbě a také ilustraci. Akce je financována městem Český Těšín. Pořádá Spolek Půda ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín.

Výstava potrvá do 10. 12.

Vstupné: ZDARMA

PRO DĚTI

2 a 16 PONDĚLKY **„AVION“** 16:00
MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna HAVLÍČKOVA UL.

KREÁČEK VÝTVARNÝ WORKSHOP PRO DĚTI

Listopadové tvořeníčko.

Vstupné: 40 Kč

05 ČTVRTEK **„AVION“** 15-17
MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna SLOVENSKÁ UL.

SOVÍ HOUKÁNÍ VÝTVARNÁ DÍLNA S POHÁDKOU PRO DĚTI I RODIČE

Vstupné: ZDARMA

26 ČTVRTEK **„AVION“** 16:00
MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna OSTRAVSKÁ a SLOVENSKÁ UL.

ŠKOLA NARUBY VYHODNOCENÍ CELOROČNÍHO PROJEKTU

Deníčky k posouzení prosím odevzdejte nejpozději 13. 11.

Vstupné: ZDARMA

30 PONDĚLÍ **„AVION“** 10:00
MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna HAVLÍČKOVA UL.

BOOKSTART S KNIŽKOU DO ŽIVOTA, KLUB „MEDVIDĚ“

Pro rodiče s dětmi do 3 let.

Vstupné: ZDARMA,
REZERVACE MÍST NUTNÁ

* Změna programu vyhrazena.
Vzhledem k omezenému počtu míst,
prosíme, rezervujte si vstupenky
v časovém předstihu.

LISTOPAD
2020

AKROPOL

AKTIVITY ROZUM POHYB LIDÉ

AKCE*

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

10:30

Městská knihovna
SLOVENSKÁ UL.

**IX. ROČNÍK VIRTUÁLNÍ
UNIVERZITY TŘETÍHO
VĚKU**

2., 16. a 30. 11., pondělky
**Kurz: Rituály evropských
královských rodů**

Bližší informace: tel. 558 741 548,
e-mail: svibice@knihovnatessin.cz
Vzdělávací cyklus přednášek pro
seniory. Pořádá Městská
knihovna Český Těšín.

03

„AVION“

17:00

ÚTERÝ

**LEDNICKÁ
KOSTEL**

Beseda o knize *Šikmý
kostel*, která byla hitem
nejen ve Slezsku, ale i v
strhující příběh, který
neexistujícím městem
Karviná - Doly.

Vstupné: 100 Kč,
pro členy klubu AKROPOL 70 Kč

04

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

14:00

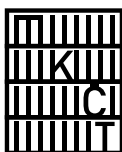
STŘEDA

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

KLUBOVÁ STŘEDA KPVU

Promítání DVD z cest klubu,
promítání filmů o umění
a umělcích - Ing. Jiří KONEČNÝ.
Pořádá Klub přátel výtvarného
umění.

Vstupné: ZDARMA

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

MěK Ostravská ul., tel. 558 746 950
www.knihovnatessin.cz

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

ČITÁRNA A KAVÁRNA AVION, Hlavní tř.,
tel. 558 741 961, www.noiva-tesin.cz

18

STŘEDA

„AVION“

ČITÁRNA A KAVÁRNA

16:00

JOSEF MÁNES
ČESKÝ MALÍŘ,
ILUSTRÁTOR A GRAFIK

Přednáška
Mgr. Gabriely PELIKÁNOVÉ,
kurátorky GVUO Ostrava
k 200. výročí narození
J. Mánesa a jeho působení na
Těšínsku. Pořádá Klub přátel
výtvarného umění Český Těšín.

Vstupné: ZDARMA

18

STŘEDA

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

17:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

**TAJEMNÉ FENOMÉNY
A PERUNŮV HNĚV**

Spisovatel, cestovatel
a záhadolog
PhDr. Arnošt VAŠÍČEK
představí své nové knihy.

Vstupné: 50 Kč,
pro členy klubu AKROPOL 30 Kč

19

ČTVRTEK

KINO
CENTRAL

10:00

STAŘÍCI
KINO PRO SENIORY

Humorná komedie režiséra
Jiřího Vejdělky.
Dva bývalí političtí vězni ve
stařeckém věku se vydávají
v obytném voze napříč
republikou. Jejich cílem je
vypátrat a zabít
komunistického prokurátora
z 50. let, který nebyl za své
činy nikdy oficiálně potrestán.

Vstupné: 50 Kč

25

STŘEDA

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

15:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

LITERÁRNÍ KAVÁRNA
NEJEN PRO SENIORY
POVĚSTI TĚŠÍNSKÉHO
SLEZSKA

Posezení u kávy s dobrou
knihou a společným čtením.
Pořádá
Městská knihovna Český Těšín.

Vstupné: ZDARMA

30

PONDĚLÍ

„AVION“

ČITÁRNA A KAVÁRNA

16:00

**RADEK ŽALUD
A ALENA TEREZIE VÍTEK**
KONCERT

Koncert nevidomých umělců
v rámci festivalu Dny umění
nevidomých ve Slezsku, který
pořádá Sjedená organizace
nevidomých a slabozrakých
v Třinci.

Vstupné: ZDARMA

Aktivita pro seniory Klubu
AKROPOL organizuje Městská
knihovna, Domov pro seniory,
Městský úřad (Odbor sociální
péče, Odbor školství a kultury),
Klub přátel výtvarného umění,
TRIANON z.s., KaSS, Charitní
centrum pro seniory, Slezská
diakonie.

Členem Klubu AKROPOL se
může stát každý občan
Českého Těšína seniorského
věku. Průkaz člena je možno
obdržet v Městské knihovně
Český Těšín, na Ostravské ul.

* Změna programu vyhrazena.
Vzhledem k omezenému počtu míst,
prosíme, rezervujte si vstupenky
v časovém předstihu.

9 SLEZAN... TAK ŠEL ČAS

9. 11. – 8. 1. 2021, Galerie CFTS SVČ Amos

Výstava u příležitosti 65 let činnosti folklórního souboru Slezan.

14 MAGICKÁ NOC

14. 11. 2020, 17:00, přehrada Hrabina

Kouzlo magické noci nenechá nikoho doma. Děti se mohou těšit na stezku s tajemnými úkoly, pro dospělé se stane časem pro relaxaci a oddech. Vstupné: 40 Kč/dítě, 20 Kč/doprovod.

17 TRADICE A SOUČASNOST

17. 11. 2020, 10:00, U Perníkářky

Povídání s perníkářkou Pavlínou Recmanovou o tomto krásném a voňavém řemesle. Součástí bude malá škola zdobení perníčků a něco navíc. Pozor, omezený počet míst! **Informace: Šárka Godulová, tel.: 774 730 038.**

21 VÁNOČNÍ SOBOTA V AMOSU

21. 11. 2020, 9:00 – 12:00, SVČ Amos

Připravme se v klidu a pohodě na vánoční svátky v následujících workshopech. Adventní dobu zahájíme zapálením svíčky na našem vyrobeném **Adventním věnci**. Pokud pečeme perníčky a chceme je mít krásnější, nazdobíme je **Krajkovou technikou**. Nezapomeneme také na stromeček, který letos bude zářit **Perličkovými hvězdami**. Z ručně foukaných perliček dokáží naše ruce vytvořit nádherné vánoční ozdoby. Všechny workshopy jsou vhodné od 12 let. Zapojte do příprav celou rodinu!

27 ADVENT V TĚŠÍNĚ

27. 11. 2020, 15:00 – 19:00, náměstí ČSA

Zahájení adventu s rozsvícením vánočního stromu.

15:00 Jarmark řemeslné a lidové tvorby, rukodělné workshopy pro děti i dospělé

16:00 Program: Bukorň Jablunkov, Slezan a Slezanek s muzikou, ZUŠ Pavla Kalety Český Těšín, FUSION

18:00 Rozsvícení vánočního stromu a koncert kapely IZABEL

Akce je pořádána ve spolupráci se školami a SRPŠ při ZŠ společně s organizacemi města.

Akce se koná v rámci projektu *Kaj indži inači – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska.*

V případě nových epidemiologických nařízení mohou nastat změny v programech.

//////////////////////// **připravujeme** //////////////////

4. 12. „...a furt nas to bavi!“ – výroční koncert FS Slezan u příležitosti 65 let činnosti
// 6. 12. Mikuláš // 18. 12. „Juž my se dočkali tych vělkich godův...“

ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA

7.

sobota

8–16 h

HONBA ZA POKLADEM

Zábavná vzdělávací hra, na jejímž konci na každého účastníka čeká poklad. V rámci akce si budete moci vyrazit repliku stříbrného půldenaru uherského krále Štěpána I. z 11. století

21.

sobota

8–16 h

VOŇAVÁ MÝDLA

Přijďte si vyrobit své vlastní mýdlo nejrůznějších tvarů, barev a omamných vůní

Karvinská 455, 735 61 Chotěbuz | ☎ +420 552 309 133, archeopark@muzeumct.cz

www.archeoparkchotebuz.cz

HISTORICKÁ BUDOVA MUZEA TĚŠÍNSKA

4.

středa

14–17 h

GENEALOGICKÁ PORADNA

5.

čtvrtek

17 h

SPECIFIKA KRÁLOVSKÝCH POHŘEBIŠŤ V 19. A 20. STOLETÍ

Přednáška Mgr. Kamila Rodana, Ph.D., Slezské zemské muzeum, v rámci Klubu Muzea Těšínska

14.

sobota

9–17 h

DESKOHRÁTKY V MUZEU

Tematické deskové hry v prostředí, ve kterém jste je ještě nehráli

19.

čtvrtek

17 h

ČERNOBYLSKÁ TRAGÉDIE

Přednáška RNDr. Hynka Adámka v rámci Klubu Muzea Těšínska

29.

středa

9–17 h

ČTYŘI NEDĚLE DO VÁNOC – POVÍDÁNÍ O ADVENTU

Přijďte si vyrobit adventní věneček nebo výzdobu, poslechnout přednášku a nasát vánoční atmosféru

Historická budova Muzea Těšínska, Hlavní třída 115/15, 737 01 Český Těšín | ☎ +420 558 711 866 | ceskytesin@muzeumct.cz

www.muzeumct.cz

MALÁ SCÉNA TĚŠÍNSKÉHO DIVADLA ZAHÁJILA PROVOZ

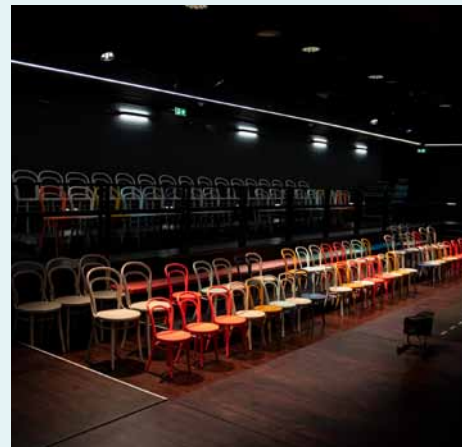
V Těšínském divadle byla dokončena stavba nového divadelního prostoru. V suterénu, kde bývala kotelna a sklad rekvizit, vznikla zbrusu nová Malá scéna. Tento prostor budou využívat hlavně loutkáři souboru Bajka, bude tu však možné pořádat také komornější akce, setkání či koncerty. Náklady na stavbu ve výši 67 milionů korun uhradil ze svého rozpočtu Moravskoslezský kraj, který je zřizovatelem divadla.

„Těšíňští divadelníci na Malou scénu čekali sedm dlouhých let. Původní zhotovitel se totiž dostal do insolvence, a tak se stavba musela přerušit. Následovala přestávka, kterou prodloužila povodeň, ale také nutnost vytvořit novou, modernější projektovou dokumentaci tak, aby nová scéna odpovídala dnešním trendům. Věřím, že se diváci mohou těšit na krásné divadelní zážitky,“ uvedl hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák.

„Prostor Malé scény rozšíří možnosti kulturního využití ve městě. Hlediště bude mít díky variabilitě zasedacího uspořádání kapacitu osmdesát až sto diváků, což nabídne určité propojení účinkujících a diváků. Těm je navíc k dispozici komfortní zázemí, takže věřím, že se Malá scéna stane oblíbeným cílem milovníků kultury z Těšína i okolí,“ řekl náměstek hejtmara Moravskoslezského kraje pro kulturu a památkovou péči Lukáš Curylo.

Nový divadelní prostor má také moderní zvukový a světelný park. „Tvůrci jistě ocení i možnost pohrát si s půdorysem scény, který je díky pohyblivým segmentům podlahy variabilní a dá se různě měnit. Mám radost, že máme v divadle nový inspirativní prostor, a že se diváci mohou těšit na zajímavá představení. Na Malé scéně primárně plánujeme uvádět inscenace pro děti, ale byl bych rád, kdybychom zde v budoucnu nazkoušeli i experimentální představení pro dospělého diváka,“ sdělil ředitel Těšínského divadla Petr Kracik.

První inscenací, kterou tu Těšínské divadlo uvedlo, byla Velká policejní pohádka Karla Čapka v režii Víta Bruknera, s loutkami z dílny Pavla Skorkovského.

PROGRAM AKCÍ LISTOPAD 2020

Ne 1. 11. 14:00

HALLOWEEN NA LEDĚ

⚡ Zimní stadion ⚡

V rámci tematického veřejného bruslení budou pro děti připraveny různé soutěže a hry. Nejoriginálnější masky budou na konci bruslení oceněny.

Vstup v maskách je zdarma.

ZRUŠENO

Pořadatel: SÚZ
Více info: www.suzct.cz

1.11. - 30.11.

Středa, pátek, sobota, neděle

VEŘEJNÉ BRUSLENÍ

⚡ Zimní stadion ⚡

Středa	10:00 – 11:30 15:30 – 17:00
Pátek	15:30 – 17:00
Sobota	14:00 – 15:30
Neděle	8:30 – 10:00 14:00 – 15:30

8. 11. 2020 se ranní bruslení v čase 8:30 - 10:00 hod. nekoná.

Pořadatel: SÚZ
Vstupné: 30 Kč
Více info: www.suzct.cz

Domácí utkání HC Wolves Český Těšín

⚡ Zimní stadion ⚡

17:00 Sobota 7.11.

HC Wolves - HK Býci Karviná

17:00 Sobota 21.11.

HC Wolves - HC Uničov

17:00 Sobota 5.12.

HC Wolves - HC Orlová

Pořadatel: HC Wolves Český Těšín
Více info: www.ctwolves.cz

Připravujeme

Neděle 6. 12. 14:00

⚡ Zimní stadion ⚡

MIKULÁŠ NA LEDĚ

V rámci veřejného bruslení zavítá na ledovou plochu Mikuláš. Děti se mohou těšit také na soutěže s hokejisty a další doprovodný program. Nejoriginálnější písničky či básničky Mikuláš odmění drobnou nadílkou.

Pořadatel: SÚZ
Více informací: www.suzct.cz

V souvislosti s epidemiologickou situací je změna programu vyhrazena.

SPRÁVA ÚČELOVÝCH ZAŘÍZENÍ PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Městské koupaliště

Hornická 1858, 737 01 Český Těšín

Zimní stadion

Svojsíkova 1860, 737 01 Český Těšín

Sportoviště Frýdecká

Slovenská 2062, 737 01 Český Těšín

Sportovní hala

Svojsíkova 2119, 737 01 Český Těšín

www.suzct.cz

+420 731 401 775

info@suzct.cz

**LISTOPAD
2020**

Jaromír Hanzlík se vrátil do Českého Těšína

Asi je zbytečné nějak zvlášť představovat herce Jaromíra Hanzlíka. Své příznivce si získal svými hereckými výkony v mnohých filmových a televizních rolích, třeba jako mladý lékař v Sanitce nebo Pepin v Menzelově filmu Postřižiny. Co však může být zajímavý a pro mnohé neznámý údaj v jeho rodném listě je místo narození - Český Těšín.

Na porodním oddělení nemocnice v Českém Těšíně se narodil 16. února 1948. Jaromírův otec herec a kabaretiér, kterého doprovázela jeho těhotná manželka, asistentka tehdejší Československé televize, zrovna účinkoval v Divadle Těšínského Slezska, které se v té době nacházelo v sále hotelu Slávie (dnes hotel Piast) v Českém Těšíně. Podle vyprávění Jaromíra Hanzlíka společná cesta manželů Hanzlíkových úplně v plánu nebyla. Táta Hanzlík byl však znám jako lamač dámských srdcí, a když se jeho těhotná manželka doslechla o milostné aféře svého muže v těšínském divadle, dlouho neváhala a ve vysokém stupni těhotenství se vypravila za svým mužem. I když Jaromír Hanzlík o sobě před léty prohlásil, že se více než Těšíňákem cítí Pražákem, bavit fanoušky do města, ve kterém se narodil, se vrací rád. Nedalo mi, abych se neprobíral historií jeho návštěv v Českém Těšíně a prostřednictvím fotky tak narazil na jednu z prvních. Za fotografii musím poděkovat paní Věře Strykové, je majitelkou těchto skvostů. Sama se tehdy jako třináctiletá besedy zúčastnila. Dnes pracuje v domově důchodců a zpřijemňuje podzim života tamním obyvatelům. Vyprávěním mě přivedla na myšlenku předat, tyto informace dál prostřednictvím Těšínských listů. „Během školního roku 1975-1976 navštívil pan Hanzlík naši základní školu Komenského v Českém Těšíně. Beseda s hercem se konala v tělocvičně zdejší školy, která byla zcela zaplněna. Vepředu seděli mladší žáci a my, starší, jsme stáli vzadu. Na podiu měl Jaromír Hanzlík připravené kreslo, ale on si sedl na okraj stupínku, aby byl k dětem co

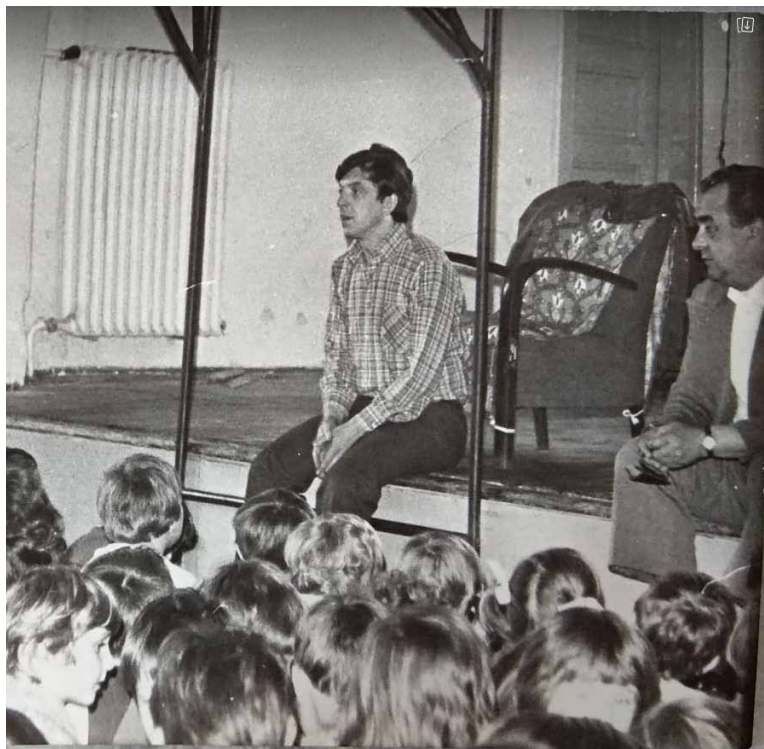

nejblíže. Už si přesně nepamatuji o čem všem se diskutovalo, ale dotazů bylo opravdu mnoho. Pan Hanzlík působil velmi skromně a odpovídal na moře zvědavých otázek žáků, s každým diskutoval za všeobecného veselí v sále. Měli jsme ve třídě spolužáka Miroslava Tomiczka, který vlastnil fotoaparát. Ředitel školy pan Konopka ho pověřil funkcí školního fotografa s volností pohybu v areálu školy, kde se bude herec pohybovat, což Miroslav s obrovským nadšením přijal. Já sice fotografie vlastním, ale jejich autorem je právě Mirek Tomiczek. Určitě to byl pro všechny přítomné velký zážitek, který člověku zůstane navždy“ vzpomíná paní Věra.

V podobném duchu se uvedl i při své besedě Úsměvy Jaromíra Hanzlíka, kterou organizo-

valo Kulturní a společenské středisko Střelnice 11. 10. 2020. Skromný, vitální a charismatický Hanzlík v úvodu svého představení nechal kolovat svůj občanský průkaz, aby se diváci přesvědčili, že jeho rodným městem je skutečně Český Těšín. Obecenstvo bavil veselým povídáním z hereckého prostředí více než hodinu. Po představení si během autogramiády s diváky povídal. Stejně tak i se mnou. Na fotografiích, které jsem mu ukázal, bezpečně poznal i s odstupem 45 let místa, kde tehdy účinkoval a zavzpomínal i na srdečné přijetí města, od kterého obdržel symbolický klíč.

Milan Čierný | Foto: Miroslav Tomiczek, archiv Jaromíra Hanzlíka

Z pamětní knihy železniční stanice Český Těšín 5. díl

1947

V závěru předešlého dílu, kde jsem se zmínil o vznikající velmi dobré spolupráci mezi oběma městy v rámci železniční dopravy, která pokračovala společným jednáním v polském Bielsku. Přednostou stanice v Českém Těšíně byl v roce 1947 R. Svoboda a z jeho vzpomínek si tak můžeme udělat představu kdo a o čem se tehdy v Bielsku jednalo.

Porada se konala dne 28. až 30. července 1947. Účastníci se:

- Boleslaw Oledzki, ředitel DOKP Katowice
- Zástupci dolu Michal v Katovicích
- Ing. Kazimierz Gasiorowski, zástupce náčelníka PKP
- Wilhelm Piegza, Marian Lubelski, Franciszek Ligon, Leonard Nikiel, Alojza Kristyl a Jan Duzniak, zástupci železnice, dolů a hutí

Za Československé státní dráhy byli přítomni:

- Antonín Čáp, ředitel dopravy
- Otakar Bordovský, vrchní inspektor přepravní kontroly
- František Žváček, vrchní inspektor
- Sylvestr Jurášek, vrchní inspektor
- František Holouš, vrchní inspektor - přednosta
- Za uhelný průmysl to byli Bernard Gruen a František Butler, Uhloprodej Praha.

1970 četa posunovačů Ant. Bartka, stanice ČT. Zdroj: Ivan Geissler

(záměrně jmenuji účastníky, jelikož se nejednou stalo, že čtenáři v nich poznávají mnohdy své příbuzné) Ředitel DOKP Katowice (Budynek Dyrekcji Kolei Państwowych w Katowicach) Ing. Boleslaw Oledzki přivítal krátkým proslavem hosty z Československé republiky, delegáty MK (Kopalnia Węgla Kamiennego „Murcki”) a popřál úspěšný průběh jednání. Cílem těchto jednání bylo stanovení programu

dovozu dopravy uhlí a železné rudy do ČSR (Česká republika) přes Český Těšín, Zebrzydowice a Chalupki. Na polsko-československých hraničních přechodech zůstalo ještě po válce hodně závad, které bylo nutné odstranit. Problém nastal ve věci odesílání prázdných vagonů na uhlí, kde zástupci ČSD vytýkali polské železnici, že neodebírají prázdné uhelné soupravy. Po vzájemném porovnávání zá-

znamů bylo zjištěno, že část viny je i na české straně. Hlavní příčinou vzniklého problému byl nedostatek rychlého a spolehlivého telefonního spojení mezi ředitelstvím ČSD Olomouc a DOKP Katowice.

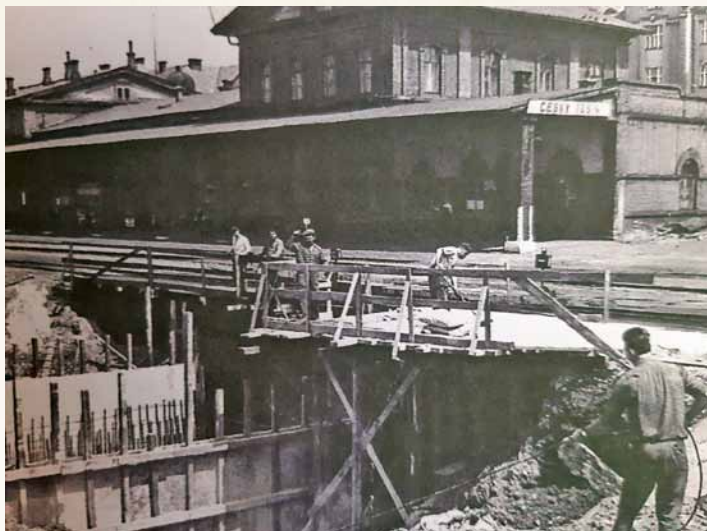
Další společné setkání českých a polských železničářů proběhlo u příležitosti státního svátku 28. října 1947 v místnosti II. cenové třídy nádražní restaurace v Českém Těšíně. V rámci těchto oslav bylo odměněno 150 zaměstnanců. Mezi vyznamenanými byl i nejstarší úpravčí tratě Karel Stonawský a Jan Drozd, kteří pracovali na železnici padesát let.

Rok 1947 se projevil tuhou zimou, kterou ovšem zaměstnanci zvládli i přes zvýšený nárůst mezinárodní dopravy. Po zahájení nákladní dopravy s Polskem byl zřízen ve stanici Český Těšín druhý záložní stroj, zvaný kyvadlový a záložní četa, která obstarávala odvoz polské rudy z Českého Těšína do Třince. Dopravní situaci komplikovala výluka na trati směrem na Třinec, kdy se moc nedařilo dopravní obsluhu na jednokolejové trati zvládnout.

Dne 11. října 1947 v 6:15 hod. došlo na trati Český Těšín – Třinec ke srážce rychlého sběrného nákladního vlaku 5872 s vlakem 6609 jedoucím z Třince. K nehodě došlo chybou strojvedoucího vlaku 5872, který nerespektoval žádné varo-

1959 - Dopravní kancelář Č. Těšín, operátor p. Knobloch a výpravčí p. Geissler. Zdroj: Ivan Geissler

1962 stavba původního podchodu v roce 1962. Zdroj: Marta Michnová

vání. Nedbal ručních návěstí ani volání výhybkářů a samovolně vyjel na trať, ačkoliv byl strážníkem stanoviště č. 147 zastavován, najel v plné rychlosti do stojícího vlaku 6609. Nehoda měla vážné následky. Těžká zranění utrpěli oba strojvedoucí, vlakvedoucí a tři průvodčí z vlaku 5872. Topič z lokomotivy vlaku 6609 utrpěl zranění lehčí. Škoda na obou vlakových soupravách se vyšplhala katastrofálně vysoko. Nárazem došlo ke zničení, jak dvou služebních, tak několika nákladních vozů. Během roku 1947 došlo na železnici ve stanici Český Těšín ke čtyřem úrazům cestujících z vlastní neopatrnosti, když se saskakovali z jedoucího vlaku. Tyto nehody byly bohudík lehčího rázu.

Méně šťastné byly úrazy železničnických zaměstnanců.

Dne 11. září 1947 byl těžce zraněn osobním vlakem jedoucím z Českého Těšína do Prostřední Suché traťový dělník Jiří Viščor, který pracoval na opravě koleje č. VI u stavědla číslo 7., tam byl zachycen projíždějícím vlakem a po převozu do nemocnice dne 12.9. ráno skonal. Pohřbu v Mostech u Jablunkova se kromě jeho bývalých spolupracovníků a vedení stanice v Českém Těšíně zúčastnila i zdejší železniční hudba.

K druhému úrazu došlo dne 21. prosince 1947. Průvodčí vlaku číslo 1620, teprve 22 letý Oldřich Sklář z Vojkovic, při vjezdu vlaku z Frýdku-Místku do stanice Český Těšín spadl ze stupátka vagónu přímo

1959 obsluha řídicího přístroje - dopravní kancelář Č.T. - výpravčí Geissler

pod kola jedoucího vozu. Na následky zranění po převozu do těšínské nemocnice zemřel. V tom roce došlo ještě k 12 pracovním úrazům, vesměs bez trvalých následků.

Železniční zaměstnanci se scházeli i mimo službu v různých

hor a těšínských krojů. Velmi činný byl i šachový kroužek pod vedením Josefa Tetery, který se scházel v nádražní restauraci I. třídy k šachovým soubojům.

Ovšem největšího zájmu se těšil kuželkářský kroužek, jenž měl

1959 vlak se sněžným pluhem v Č.T. Zdroj: Ivan Geissler

Rodina železničáře vyfocena před drážním domkem u železniční tratě ve Svibici někdy v létech 1920-1925. Zdroj: paní Adamcová-Zelinová.

kroužcích, kde se věnovali svým zálibám. Značnou aktivitu vykazoval kroužek fotoamatérů pod vedením drážního inspektora Stanislava Stískala. Kroužek čítal 25 členů a disponoval vlastní plně vybavenou fotokomorou. Své fotky využívali převážně k propagaci služebny, ale i Těšínského Slezska. V prostorách nádražní budovy měli vývěsní skříňku, kde se často střídaly fotografie ze skromného života slezských lidí, sportovních akcí železničářů, krásy slezských

také nejvíce členů, kteří se scházeli jednou týdně. Mezi veřejností byla nejvíce oblíbená hudba těšínských železničářů. Bezplatně se účastnila všech místních oslav, za což získala řadu ocenění. Závěrem roku 1947 se ze zápisu drážního adjunkta Z. Kotuly lze dočíst, že ve stanici Český Těšín projelo a bylo vypraveno 2110 rychlíků, 28740 osobních vlaků, 26645 nákladních spojů.

Milan Čierny,
předseda letopisecké komise
Foto: Archiv Milan Čierny

Tiskařské unikáty v Českém Těšíně - evropská premiéra tiskových strojů ve FINIDRu

V polovině září se za přísných hygienických opatření sjelo do FINIDRu přes 40 odborníků z předních polygrafických firem v České republice. Tiskárna FINIDR a výrobce polygrafických strojů Heidelberg Praha, uspořádali v Českém Těšíně pravou tiskařskou show pro fajnšmekry evropského formátu!

Tiskárna FINIDR, jako první v Evropě, v tomto roce investovala do nejnovějších tiskových strojů Speedmaster generace 2020. Tyto novinky měly být letos představeny na největší světové výstavě tiskových zařízení DRUPA v Düsseldorfu. Vzhledem k situaci kolem koronaviru se však tato výstava letos nekonala. Proto byla ve FINIDRu uspořádána akce pod pracovním názvem „malá Drupa“, aby všichni významní lidé v oblasti polygrafie mohli tyto stroje vidět naživo.

V tiskovém sálu na návštěvníky čekala světová premiéra tiskových strojů Heidelberg Speedmaster XL nejnovější generace, které jsou vybaveny řadou inteligentních funkcí a jejich úlohou je zjednodušit a zefektivnit práci tiskařů a výrazně zvýšit celkovou produktivitu tisku. „V době stále dokonalejších technologií, robotizace a umělé inteligence je nezbytné, aby byli

tiskařští odborníci mnohem větší specialisté. Zároveň musí být vybaveni vědomostmi i dovednostmi z jiných než polygrafických oblastí“, zdůrazňuje majitel tiskárny Jaroslav Drahoš. A dodává, že neustálý tlak na snižování nákladů, nejen finančních, si vyžaduje vyšší efektivitu, produktivitu i kvalitu. Zákazníci jsou oprávněně stále náročnější na kvalitu tisku, provedení knih a termíny dodání. Proto tiskárna investovala do nejmodernějších osmibarvových a pěti-barvových tiskařských strojů, ale i do nejnovější předtiskové technologie či do zařízení na finální zpracování. Zároveň jsou tyto stroje certifikovány jako CO₂ neutral, což

významně přispívá k lepšímu životnímu prostředí.

Jednatel firmy Heidelberg Praha Martin Prouza upřesňuje: „Naším cílem bylo představit tiskařské technologické novinky v reálném provozu tiskárny FINIDR, na reálných zakázkách a s personálem tiskárny.“ Na Speedmasterech XL nové generace probíhaly ukázky produktivity, kdy návštěvníci mohli živě sledovat realizaci pěti tiskových zakázek. Stroj obsluhoval tiskař FINIDRu a za asistence instruktora Heidelbergu se tiskly různorodé zakázky v plnobarevném oboustranném tisku na papír různých formátů a gramáží. U posledních zakázek byly záměrně simu-

lované chybové situace, aby bylo možné prezentovat pokročilé asistenční systémy nejmodernějších strojů.

FINIDR je jednou z největších evropských tiskáren, která představila technologické novinky jako první v Evropě. Měsíčně se ve FINIDRu vytiskne přes tisíc titulů knih a ročně jich tiskárna expeduje 24 milionů kusů nejen do Česka a na Slovensko, ale i do německy, francouzsky a anglicky mluvících evropských zemí. S obratem téměř jedné miliardy korun zaměstnává 480 lidí.

*Tiskárna FINIDR, s.r.o.
Foto: Archiv FINIDR*

Dopravní terminál i dotace ohroženy?

Veřejná zakázka (VZ) na zhotovitele Dopravního terminálu a parkoviště (nové autobusové nádraží) dopadla špatně. Objevují se informace, že vítěz odstoupil a další zájemce vyloučilo město. Ve hře údajně zůstává pátá firma v pořadí, jejíž nabídka je snad o zhruba třetinu, tedy o dvacet milionů vyšší.

Zarážející je, proč rada už v červnu nerozhodla o zrušení této VZ a vypsání nové. Vedení nepřijalo od května žádné rozhodnutí v této věci a na jednání zastupitelstva v září odmítlo odpovídat

na dotazy zastupitelů, jak hodlá dál pokračovat. Jímá nás podezření, že je v tom účel. Pokud totiž poskytovatel dotace neprodlouží termín realizace, vládnoucí koalice v listopadu přehodí problém na zastupitele. Buď budou muset akceptovat dražší nabídku a navýšení nákladů o 20 milionů nebo nové nádraží a parkoviště nebudou a město zůstane z celé akce jen velká díra v zemi. Pokud zastupitelé nevhodnou cenu odmítnou, projekt končí a město přijde o dotaci. V blátě skončí miliony, které stála příprava území,

projektování i odměny pro firmu, která tak neschopně zakázku administrovala.

Vyzýváme vedení města, ať urychleně VZ zruší a vypíše ji znovu, dokud je čas! Budeme se nadále zajímat, proč byla VZ tak prodlužována (od ledna), proč k 30. září není VZ vyhodnocena a proč vedení města nečinností riskuje promrhání veřejných prostředků a šance na dotaci v řádu desítek milionů.

*Stanislav Folwarczny, Milan Pecka,
zastupitelé za ODS*

Vyvážíme žumpy a septiky na Karvinsku

- **Budte odpovědní k životnímu prostředí!**
- **Respektuje legislativu a neriskujte pokuty!**
- **Volejte profesionály s platným osvědčením!**
- **Sdílejte vývoz se sousedem a ušetřete za dopravu!**

Jak?

Kanalizačním vozem
SmVaK Ostrava

Kdy?

Konkrétní data
pro jednotlivé obce
na druhé straně letáku

Za kolik?

Orientační ceny v tabulce
na druhé straně letáku

Objednávejte

na bezplatné lince **800 292 400**

nebo na **www.smvak.cz** v sekci **Nabídka služeb**

Ostrava
Český rozhlas

Humoriáda – zasmějte se s námi

pondělí–pátek | 16.00–17.00 hodin

Český Těšín 105.3 FM | R-OVA

humoriada.cz

mojeplazma

Více informací o tom, jak darovat krevní plazmu najdete na:

WWW.MOJEPLAZMA.CZ

DAROVAT KREVŇÍ PLAZMU ZNAMENÁ ZACHRÁNIT LIDSKÝ ŽIVOT

Transfúze krve či jejích složek je zapotřebí nejen při úrazech a operacích, ale také při léčbě závažných onemocnění jako je leukémie, krvácivé poruchy nebo onemocnění jater či ledvin. Krevní plazma totiž slouží jako výchozí surovina pro výrobu celé řady léků zachraňujících lidské životy, které jiným způsobem vyrobit nelze. Jejich potřeba navíc každým rokem stoupá a dnes jsou tisíce nemocných lidí závislých na vaší pomoci. Plazma tvoří něco málo přes polovinu lidské krve a sama je z 90 % tvořena vodou. Proteiny v plazmě léčí šokové stavy, popáleniny, primární imunitní nedostatečnost, poruchy srážlivosti krve a mnoho dalších vážných nemocí.

Bezpečný a efektivní odběr lidské krevní plazmy k dalšímu zpracování (frakcionaci) provádí společnost UNICAPlasma Morava – Moje plazma.

Rozhodli jste se darovat krevní plazmu?

Každý dárců prochází před darováním plazmy základním vyšetřením, při kterém se mu měří krevní tlak, tep a tělesná teplota. Před prvním darováním je vyšetření důkladnější.

Vaše krevní plazma může pomáhat až po druhém odběru

Až po opakovaném negativním vyšetření, tedy při druhém odběru, při kterém se také ve vzorku neprokáže viry, putuje vaše plazma do frakcionačního závodu. Je tedy třeba provést minimálně dva odběry plazmy od jednoho dárce, aby bylo možné vyloučit možnou nákazu a postoupit plazmu k dalšímu zpracování.

Benefity darování krevní plazmy

Můžete také využít možnosti kompenzace svých nákladů spojených s darováním (ve výši až 700 Kč* za odběr). V našem centru je také možné darovat krevní plazmu bezpříspěvkově. Uplatnit zákonné benefity v podobě uvolnění ze zaměstnání s náhradou mzdy a snížení daňového základu o 3 000 Kč za každý úspěšný odběr.

Po odběru můžete odpočívat v příjemném prostředí s dobrou knihou, časopisem, připojení k Wi-Fi je pro dárce bezplatné. Zdarma máte k dispozici i drobné občerstvení.

ČESKÝ TĚŠÍN

MojePlazma
Nádražní 41
737 01 Český Těšín
tel.: 558 871 001
tesin@mojeplazma.cz

OSTRAVA

MojePlazma
Horní 266/73
700 30 Ostrava
tel.: 592 750 440
darovat@mojeplazma.cz

FRÝDEK-MÍSTEK

MojePlazma
8. pěšího pluku 85
738 01 Frýdek-Místek
tel.: 734 128 230
mistek@mojeplazma.cz

*Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

STOP NÁKAZE!

Chraňte sebe i své blízké včas

OSOBNÍ OCHRANNÉ POMŮCKY V PRAKTICKÉM BALÍČKU

- » Dezinfekce na ruce Septoderm gel 50 a 500ml
- » 2 ks jednorázový ochranný respirátor (FFP2)
- » 60 ks jednorázová zdravotnická rouška
- » 100 ks jednorázové latexové rukavice.

Najdete v těšínských Lékárnách AGEL:
v Nemocnici AGEL Český Těšín nebo na ul. Hlavní třída 43/34
a na e-shopu www.lekarnaagel.cz

Zdravotnické prostředky a dezinfekční přípravky.

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)

EMTEST

spol. s r.o.

www.emtest.eu

558 731 080, 558 712 129, 608 368 378

Kancelář: Hrabinská 1951/50c, Český Těšín

e-mail: emtest@emtest.eu

Chcete hrát basketbal?

Nyní máte možnost, stát se součástí nově založeného klubu SBS Český Těšín. Nezáleží, jestli jsi kluk nebo holka, každý může přijít. Trénujeme na třech základních školách - ZŠ Masarykova, ZŠ Havlíčkova a ZŠ Slezská, kde dohromady trénuje 40 malých basketářů.

Pokud chodíte do **1.-4. třídy**, ozvěte se šéftrenéru přípravek **Jakubovi Kynclovi** na tel.: **773 603 240** nebo na e-mail: sbsceskytesin@seznam.cz.

Těšíme se na spolupráci a sportu zdar!!

Petr ZBORNÍK
BEZPEČNOST PRÁCE A POŽÁRNÍ OCHRANA
Kpt. Jaroše 1504/44, 73701 Český Těšín
558 736 586, 774 810 691, 777 810 822
www.zbornikpetr.cz, petr.zbornik@volny.cz

- revize hasicích přístrojů, hydrantů a elektro
- služby v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany pro firmy a organizace
- zpracování požárně bezpečnostního řešení stavby
- prodej hasicích přístrojů, hydrantových systémů, požárních hadic, plnění láhvi CO2
- prodej bezpečnostních tabulek

NOVĚ NÁS NAJDETE NA ADRESE:
Kpt. Jaroše 1504/44, 737 01 Český Těšín

☞ **elektroinstalační materiál** ☞

☞ **LED žárovky a svítidla** ☞

☞ **vypínače a zásuvky** ☞

☞ **hromosvody** ☞

☞ **kabely** ☞

nakoupíte v prodejně

promor
s.r.o.

ulice **Na Horkách 2019** (směr sběrný dvůr)
Český Těšín

tel.: **737 238 054**, e-mail: obchod@promor.eu

Judisté z JUDO Český Těšín už zase závodí

Po velké přestávce způsobené Covidem a prázdninami už naši judisté znovu závodí. Prvním turnajem, kterého jsme se zúčastnili byl **Hranický ligový pohár U18, U21 a seniorů (9.8.2020 Hranice)**. Za nás startoval Tomáš Kavalík, kterého jsme tam vyslali na „zkušenu“. Nebyl to totiž jen tak obyčejný turnaj, protože se ho zúčastnila téměř celá reprezentační špička a tak se bylo na co dívat. Každý se snažil, jak mohl a to v tom tropickém prázdninovém počasí nebylo jednoduché. Tomášovi se nedařilo, prohrál svůj první zápas a soupeř ho bohužel nevytáhl do oprav. Přesto i jako divák sledoval celou svoji kategorii (a v rámci možností i jiné) do konce a mohutně fandil. Jen pro zajímavost: 1. místo obsadil David Klammert (mistr Evropy do 23 let 2015, 25. místo ve světových tabulkách). 2. místo obsadil Martin Bezděk (2x stříbro na LOH mládeže v Buenos Aires 2018) atd..... Velmi náročný turnaj!!!

Dalším turnajem byl **XVIII. ročník Velké ceny Sokola Bratislava v Judo veteránů a veterániek (28.9.2020 Bratislava)**. Turnaje se zúčastnil zase jen Tomáš Kavalík. Tentokrát se zde sjelo i mnoho závodníků z ciziny – např. z ČR, Polska nebo Belgie. I když Tomáš patřil mezi závodníky s nižším technickým stupněm, při závoděch to nebylo tolik znát. V kategorii na zemi zatím na své soupeře nestačil nebo se chybičkou připravil o jednotlivá vítězství, v postoji bylo všechno jinak a Tomáš svým soupeřům nedal šanci. Jeho bilance je: 1x 5. místo v boji na zemi a 1x 1. místo v postoji.

V září byl prvním našim turnajem **Krajský přebor mladších a starších žáků a žatek U13, U15 (5.9.2020 Raškovice)**. V kategorii mladších judistek nám startovala Eva Kuricová. Ta se zápas od zápasu zlepšovala, všechny svoje soupeřky porážela a právem se stala krajskou přebornicí. Jan Kuric už patří mezi starší žáky. Stejně jako jeho sestra i on všechny své soupeře porazil a rovněž se stal krajským přeborníkem. Sečteno a podtrženo, splnili jsme plán na 100% - 2 závodníci = 2 zlaté medaile!!!

Tomáš Kavalík, Bratislava 1. místo

Eva a Jan Kuricovi, Raškovice, přeborníci MSK

Týden po krajských přeborech žáků jsme jeli do Brna, kde se konal velký mezinárodní turnaj **BRNO Cup Open - Český pohár (12.-13.9.2020 Brno)**. Účast byla veliká. Za oba dny startovalo téměř 800 závodníků z více než 100 oddílů ze 3 států (ČR, Polsko, Slovensko) a to znamenalo velkou konkurenci a vysokou úroveň turnaje. Nám startoval každý den 1 závodník. V sobotu to byl Tomáš Kavalík, ale moc se mu nedařilo a po úvodní prohře nepostoupil ani do oprav. To znamenalo pro Tomáše 11. místo a konec turnaje. V neděli startoval v turnaji Jan Kuric a byl na tom o poznání lépe. Hned v prvním kole si překvapivě rychle poradil s loňským Přeborníkem ČR, ale vzápětí ve druhém kole prohrál s pozdějším medailistou. Rovněž se nedostal dál do oprav a turnaj pro něj skončil 13. místem. Turnaje se v neděli zúčastnil i Lukáš Krpálek. Ten však nezávodil, ale měl autogramiádu své knihy „Cesta na Olymp“. Knihu jsme si zakoupili, nechali podepsat a s Lukášem jsme se i vyfotili. Víkend jsme zakončili pozdním obědem ve výborné indické restauraci „Everest“ a poté jeli domů.

Další týden jsme odjeli do Dobré, kde se konal **Pohár olympijských nadějí - turnaj pod širým nebem (19.9.2020 Dobrá)**. Bylo krásné slunečné počasí a turnaj se konal pod širým nebem. Neskutečný zážitek pro některé účastníky i rodiče. Na turnaji panovala skvělá atmosféra a všech 250 závodníků z ČR i Polska se nemohlo dočkat zahájení. My jsme na turnaj přivezli celkem 8 závodníků a ti byli skvělí. Prali se výborně, a i když se některým nedařilo, na výsledcích to moc nebylo znát. Vždyť 5 prvních, 1 třetí, 1 čtvrté a 1 páté místo a k tomu pohár za čtvrté místo v soutěži 22 družstev je vynikající výsledek!!!

Posledním turnajem v měsíci září bylo **XVI. MEZINÁRODNÍ MISTROVSTVÍ ČR VETERÁNŮ - MUŽI A ŽENY (26.9.2020 Praha)**. Do haly TJ Sokol Praha Vršovice, kde se turnaj konal, odjel zase jen Tomáš Kavalík. Závodily byly tradičně zahájeny zpívanou hymnou a poté vše zača-

lo. Jedna kategorie střídala druhou a my jsme s netrpělivostí očekávali start našeho závodníka. Tomáš se na žíněnce snažil, jak se dalo a nakonec z toho bylo krásné třetí místo. Tomášovi moc blahopřejeme!!!

Kromě závodních aktivit jsme se věnovali úpravě našeho tatami (úpravy stále ještě probíhají), náboru nových členů a také jsme měli společný trénink s našimi judistickými kolegy z polského klubu KS Cieszyn. Trénink s nimi se povedl, všichni odcházeli domů spokojeni a dokonce jsme nestihli udělat ani společnou fotku.

Přišli se také na nás podívat vynikající sportovci. Prvním z nich byl Mgr. Josef Krysta - bývalý československý reprezentant v řecko-římském zápasu. Dvakrát startoval na olympijských hrách, v roce 1976 v Montrealu v kategorii do 57 kg obsadil 8. a v roce 1980 v Moskvě ve stejné kategorii 6. místo. V roce 1981 obsadil druhé místo na mistrovství světa. V roce 1982 byl druhý a v roce 1976 a 1979 třetí na mistrovství Evropy. Šestkrát se stal mistrem Československa. Momentálně je generálním ředitelem středních škol BPA (dříve SOŠ OOM).

Druhým sportovcem byl Ing. Jiří Černota - bývalý i současný vynikající judista a trenér, člen 1. JCBO. Jiřík se věnuje judu od svých 12 let. Je několikanásobným národním mistrem, stejně jako mezinárodním mistrem mnoha okolních zemí, např. Slovenska, Maďarska, Rakouska. Je rovněž i několikanásobným medailistou ME a na MS veteránů v Maďarsku v roce 2010 obsadil skvělé 6. místo! Je stále ve vynikající kondici, pořád závodí a umísťuje se na medailových pozicích!!!

Doufáme, že situace (Covid 19) se nebude dále zhoršovat a my budeme moci ve své činnosti dále pokračovat. V říjnu a listopadu nás budou čekat nejvyšší soutěže a v prosinci oblíbené vánoční turnaje. Všichni se už moc a moc těšíme!!!

Luboš Wiewacki, JUDO Český Těšín
Foto: Archiv JUDO Český Těšín

Pojď hrát hokej v LISTOPADU!

Od nadcházející sezony vstupuje projekt Pojď hrát hokej do své další čtyřleté etapy. V té přijde především jedna hlavní změna, a to ta, že náborová akce Týden hokeje se již nebude konat dvakrát ročně, jak tomu bylo doposud, ale proběhne pouze jednou a to v listopadu. V Českém Těšíně proběhne tato tradiční náborová akce ve čtvrtek 26. listopadu. Samotná akce vypukne v 16:30 registrací dětí, po které bude následovat ukázka tréninku v tělocvičně a od 17:30 hodinový trénink na ledě, v rámci kterého se představí také naši menší hokejisté. Takže pokud máte zájem o to, aby se vaše dítě stalo hokejistou či hokejistou určitě neváhejte a přijďte se podívat. Více informací na www.hc-tesin.cz nebo na tel.: 773 761 570.

Petra Nevelošová, HC Vlci Český Těšín
Foto: Archiv HC Vlci Český Těšín

Beskydská sedmička s těšínskou účastí

Na start letošního extrémního horského závodu Beskydská sedmička se letos opět postavil spolu s dalšími 2912 závodníky také Miroslav Žylka z Českého Těšína.

Závod dlouhý 101 km s časovým limitem pro dokončení 30 hodin se podařilo dokončit půlce závodníků. „Náš českomoravský tým LUMIRACE, který jsem vytvořil spolu s Lubošem Mládkem (Dolní Roveň), skončil na 9. místě celkově, v kategorii mezi 36-45 lety to dopadlo mnohem lépe 3. místo v čase 16:46:28 a velká spokojenost oproti loňskému 4. místu.“ říká Miroslav Žylka. Dvojice startovala mezi 21 – 22 hodinou s nepříliš příznivým počasím v zádech. Jako všechny ostatní i tuto dvojici potrápil silný vítr a na Lysé hoře chladno a déšť. Přišly i krize. „Díky našim manželkám jsme měli přehled, jak si v závodech stojí-

me. Čertův Mlýn, Pustevny, Radhošť, info znělo v kategorii průběžně třetí, mezeru za vámi 40 minut. Po seběhnutí z Radhoště na Pindulu přišlo překvapení v cíli se objevil tým, který nám komplikoval plány na medaili. Na vině bylo špatné počasí a hlavně silný vítr, který ten průběžné výsledky zkresloval. Takže z Pinduly jsme museli překonat poslední vrchol Velký Javorník a seběhnout do Frenštátu pod Radhoštěm pod 1:35:00“ přibližuje závod Miroslav Žylka. Dvojice nechtěla skončit stejně jako poslední na bramborové příčce, našla poslední zbytek sil a letos si doběhla pro bronz. Beskydská sedmička se organizátorům povedla i přes nepřízeň doby.

Miroslav Žylka
Foto: Miroslav Žylka

Poděkování hasičům IZS Český Těšín

Chtěli bychom touto cestou poděkovat hasičům IZS Český Těšín za velkou pomoc, kterou poskytli obyvatelům bytového domu na ulici Frýdecké 56-58 při odstranění – vysátí vody ze suterénu, který byl vytopený v důsledku havárie vodovodního rozvodu. V domě bydlí poměrně starší lidé, pro které by svépomocné odstranění následků havárie bylo nemalým problémem. Děkuje

za rychlost provedení zásahu, ochotu, vstřícnost, lidský přístup a profesionalitu. Pomoc vnímáme jako krásné naplnění hasičského citátu „Bohu ke cti, bližnímu ku pomoci“. Dovolte, abychom hasičům popřáli pevné zdraví, hodně štěstí a životního elánu. Děkuje, že jste. S úctou a uznáním obyvatel bytového domu na ulici Frýdecké 56-58, Český Těšín.

Zimní stadión má novou strojovnu

Dlouho očekávaná rekonstrukce chlazení zimního stadionu byla zahájena v dubnu letošního roku. Důvodem bylo stáří zařízení a stále častěji se vyskytující poruchy až havárie zařízení. Každoročně byly prováděny kontroly a opravy obou starých kompresorů. Kotlový kondenzátor čpavkových pár se však už opravit nedalo a bylo nutno jej nahradit, chladicí věže byly stále hlučnější. Tyto problémy začaly přímo ohrožovat bezpečí pracovníků i obyvatel města, a to možností úniku čpavku. V průběhu rekonstrukce byla provedena demontáž stávající technologie (kompresory, odlučovací nádrž, kotlový kondenzátor, chladicí věže vč. potrubí vody a čpavku). Byly provedeny stavební úpravy, a to všech stěn a stropu strojovny a následně montáž nové technologie chlazení včetně řídicího systému. Vlastní montáž a následně funkční zkoušky byly o to náročnější, že nová technologie navazovala na stávající plochu zimního stadionu a bylo nutno dořešit připojení nástřikových trysek a v prů-

běhu zkoušek doladit rovnoměrné chlazení celé plochy. Díky vstřícnému postoji vedení města došlo rovněž k opravám stěn a stropů místnosti pro strojíny, dále k výměně celé elektroinstalace a výměně topného systému vč. plynového kotle. Strojníci tak obdrželi důstojné a čisté prostory pro vykonávání své práce.

V polovině září 2020 došlo ke spuštění technologie a byly zahájeny funkční zkoušky jednotlivých okruhů chlazení. Po vyladění celého systému tak mohla být nová technologie zkolaudovaná a od 7. 10. 2020 zahájen provoz zimního stadionu. Rekonstruovaná technologie chlazení přináší ve srovnání se starým zařízením velký skok hlavně ve způsobu řízení a ovládání technologie. Po odstranění menších nedostatků a seznámením se s možnostmi systému, bude tento moderní systém velkým pomocníkem v provozování zimního stadionu. Poděkování patří všem pracovníkům SÚZ za aktivní přístup v průběhu funkčních zkoušek, uvádění do provozu a zkušebního provozu. Je na místě říct, že bez toho bychom nejspíš ještě dnes nebyli připraveni na využití zimního stadionu pro potřeby hokejistů a krasobruslařů.

Ing. Eduard Huczala, ředitel SÚZ Český Těšín
Foto: Archiv SÚZ Český Těšín

MĚSTSKÁ KNIVOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Kvíz

ČESKÝ TĚŠÍN

100 let města

Otázka č.10
Listopad 2020

Kde je umístěn základní
kámen nemocnice?
Napoví vám obrázek.

Nemocnice

Fotografie+Zdroj/Základní kámen nemocnice – František Zajac,
Slavnostní položení základního kamene nemocnice 1. října 1933
(archivní fotografie) – Český Těšín Příběh města na levém břehu řeky

Zapojte se do SOUTĚŽE k 100.výročí vzniku Českého Těšína

„Poté co bylo Těšínsko včetně Těšína 28. července 1920 rozděleno na českou a polskou část, zůstala zdravotnická zařízení v polské části města. Jelikož nemocnice v okolních městech nemohly zcela pokrýt zdravotnickou péči o obyvatelstvo, byli pacienti hospitalizováni převážně v nemocnici v Cieszyně. Ta patřila k nejlépe vybaveným v regionu. Přinášelo to řadu komplikací, například ve financování péče a proplácení převozu. Od roku 1906 působila v Těšíně Dobrovolná záchranná služba Červeného kříže, která převážela nemocné do Cieszyna až do roku 1926, kdy ve městě začala fungovat Záchraná stanice Československého Červeného kříže se sídlem na dnešní ul. Sokola Tůmy 15. Také různé dobročinné spolky, jako např. Spolek pro ochranu matek a dětí nebo České srdce, poskytovaly ve městě své služby. Vyřešit nepříznivou situaci mohla jen výstavba městské nemocnice. Již od roku 1923 podnikali radní města v této věci aktivity. Základní kámen nemocnice byl položen 1. října 1933 a dne 6. června 1937 byla Městská nemocnice v Českém Těšíně otevřena.

Generální projekt nemocničního areálu vypracoval architekt Ing. Kraus, stavbu za téměř 9 milionů Kčs zrealizovaly místní stavební firmy. Nemocnice s 37 zaměstnanci disponovala 73 lůžky. Prvním ředitelem a zároveň přednostou chirurgického oddělení se stal MUDr. Štěpán Brož. Ošetřovatelskou péči kromě civilních sester zajišťovaly také řádové sestry Boromejky. V září 1938 po polské okupaci Těšínska bylo chirurgické oddělení zrušeno a zařízení převezeno do nemocnice v Cieszyně. Ponecháno bylo oddělení infekční a interní, ředitel Brož odešel a personál byl vyměněn. Za německé okupace nemocnice sloužila civilnímu obyvatelstvu až do ledna 1945, kdy přešla pod vojenskou správu. Ke konci války byla vojáky vydrancována. Po částečném doplnění inventáře byla opět zprovozněna 6. srpna 1945.

Do konce roku 1945 měla nemocnice 56 lůžek a zajistila péči 449 pacientům. Městskou nemocnicí byla do roku 1946, poté získala statut Okresní veřejné nemocnice, což se projevilo v nemalých investicích do jejího zařízení. V roce 1947 měla nemocnice již 162 lůžek a čtyři oddělení – chirurgické, gynekologicko-porodní, dětské, interní a navíc infekční, které bylo v samostatném pavilonu. V lednu 1949 byla nemocnice zestátněna a stala se Státní okresní nemocnicí. Dne 1. ledna 1952 se nemocnice přeměnila na Okresní ústav národního zdraví (OÚNZ) a ambulantní služby byly přemístěny na polikliniku. K větším změnám došlo v roce 1957, kdy se uvolnily prostory infekčního pavilonu pro dětské oddělení s 65 lůžky.

Pátým oddělením nemocnice se v letech 1954–1961 stalo TBC oddělení v Jablunkově. V roce 1960 po územní reorganizaci se zdravotní zařízení změnilo na Nemocnici s poliklinikou a stalo se součástí OÚNZ v Karvině. Roku 1962 bylo v objektu naproti vrátnici zprovozněno RTG oddělení a v roce 1964 byla otevřena chirurgická ambulance. Po vybudování nemocnic v Třinci a Havířově došlo ke snižování počtu lůžek. V roce 1977 nemocnice zajišťovala péči na 221 lůžkách se spádovou oblastí se 40 000 obyvateli. Po revoluci v roce 1989 a rozpadu OÚNZ se Nemocnice s poliklinikou osamostatnila, jejím zřizovatelem se stal Okresní úřad Karviná. Počet lůžek se opět snížil, zároveň byla oddělení vybavena moderním zdravotnickým zařízením.

V roce 1991 se Stanice pro léčbu poruch hybnosti dětí přestěhovala do nových prostor bývalých jeslí na ul. Slezská. V roce 1996 došlo ke zrušení dětského oddělení. K 1. únoru 1998 nemocnici převzalo město. Značnými investicemi zrenovovalo oddělení v moderní prostory, i přesto však nemocnice vykazovala provozní ztráty. V roce 2003 došlo k privatizaci a jejímu začlenění do skupiny Agel. Po restrukturalizaci nemocnice se základním oddělením stala interna. Nově vznikla lůžková rehabilitační oddělení, infuzní stacionář a došlo k rozšíření oddělení odborné ošetřovatelské a ambulantní péče. Dnes nemocnice patří mezi zařízení vykazující kvalitní odbornou zdravotní péči.“

S listopadem přichází
předposlední kolo soutěže!
Odpověď č.10 odevzdávejte
do knihoven do
25.11.2020.

Odpověď č.10 / LISTOPAD 2020

Kde je umístěn základní kámen nemocnice? Napoví vám obrázek.

Vaše odpověď

Jméno a příjmení Kontakt (e-mail nebo telefon)